

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy órára 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy órára 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.

Nyilittér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Kedd, szeptember 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az utolsó óra.
- A Rákóczi-kiállítás bezárása.
- Az aradi országos tornanépnep.
- Aradmegye virillistái.
- Románok gyűlése a nemzeti követelések ügyében.
- A király nem enged.
- Sikkasztó közszéki jegyző.
- Aradváros és az exlexes virillisták.
- Az eltűnt hagyaték.
- Munkás-zavargás Elekén.
- A Pitreich dainoka.
- Tárca: Marianne. Irta: Frölichné-Móricz Paula.
- Csarnok: Antik beszélgetés. Irta: Tormay C.

Az utolsó óra.

Arad, szeptember 21.

A ma délutáni kihallgatás tehát még függőben hagyta a válság megoldásának kérdését. Még holnap, azaz kedden reggel fogja a magyar miniszterelnököt a király fogadni s azután . . . azután legalább megtudjuk, bizakodhatunk-e valamilyen kibontakozásban, vagy pedig átengedjük magunkat a csöndes rezignációnak és türelemmel várjuk, míg a bonyodalom a benne rejlő és vele járó erők hatásához képest jól-rosszul, hosszabb-rövidebb idő alatt kialakul.

Oszintén szólva, kevés a reményünk, hogy Héderváry gróf csak annyit is ki-esszöközhessen a keddi kihallgatáson, a mennyi egy sikerrel kecsgető parlamenti tárgyalásnak szolgálhatna kiindulásul.

Manifesztumról beszélnek, mely a hadparancs ellenében elégtételül szolgálandana a nemzetnek. Ezzel, ha megadtnék, sem volna a kérdés megoldva, ha nem foglalná magában a kért, a várt engedményeket. Ellenben, ha a nyelvkérdés dolgában csak némiképen is lényegesnek mondható engedményekre volna hajlandó a korona, úgy azok minden manifesztumnál fényesebben beszélnének egy új felelős miniszterelnök bemutató programbeszédében.

A Khuen gróf akciója nagyon hasonlít az afféle eljáráshoz, midőn életbevágó kérdéseket a velük járó ellentétek révén a komoly és konkrét megoldás közvetlensége előtt a lovagiasság terére tolnak. A kérdés most már egyszerűen az: megkapjuk-e a katonai nevelésben, bírászkodásban és vezényletben a magyar nyelv behozatalát a kellő haladék fokozatainak megszabása mellett vagy nem? Ezt a kérdést egy ideig lehet kerülni, de kitérni előle nem, s a kerülgetésnek is ma telik le az utolsó órája. Khuen azt üzenté a szabadelvű pártnak, várjanak még szerdái az értekezlettel a midőn valószínűleg ultimátummal fog eléjük állani és a párthatározatot ehhez képest a magával hozott elhatározás prokrusztes-ágyába szoritani. Tehát csak egy napi haladékot kért még a türelmetlen kormánypárttól.

A felelőtlen miniszterelnök politikája különben megfelel az álpárlamentarizmus azon szellemének, a mely a magyar tör-

vényhozásban évtizedek óta uralkodó oportunistikus által az igazi parlamentaris élet rovására állandósult. Ez a dekadens irányzat lassanként kivette a képviselőház kezéből a kezdeményezést és a koronába helyezte; csak oly törvényjavaslatok terjesztettek be, a melyeket a korona iniciált vagy legalább is eleve approbált. Ezt erőszkolta most is a pártra Khuen gróf, midőn előbb kéri ki a király végső akaratát és azt terjeszti elfogadás végett a párt elé és mindenképen megakadályozza, hogy a kormánypártnak valamely nemzeties irányu, egyhangu megállapodása a magyar nyelv és nemzet érdekében a király elhatározására legkisebb befolyást is gyakorolhasson.

Hasztalan taktika és praktika. Sokkal komolyabb időket élünk és sokkal inkább élire vannak állítva az ügyek, semhogy az ilyen tojástáncolásokkal célt érni lehetne. Ha a szabadelvű párt csakugyan lemond, még most és ebben az esetben is lemond a kezdeményezésről és belenyugszik a Khuen által Bécsből hozott ultimátum feltételeibe, akkor csak annyi lesz, hogy nem csak a vállalkozó kormány bukik meg, hanem vele együtt megbukik a szabadelvű párt is a feltámadás reménye nélkül. A nemzeti közérület soha többé nem fog bele nyugodni abba, hogy a magyar hadsereg továbbra is — mindenkorra — német maradjon. Ha ebből a szabadelvű párt lealkuszik, akkor az alkut a gazda nélkül csinálta és

Marianne.

Irta: Frölichné-Móricz Paula.

I.

Szép asszony volt.

Ha vörösre festett haja felcsillant az opera földszintes páholyából, minden fekete frakkhoz tartozó látcső ő felé irányult.

Ha rövid, nagyon rövid és szűk, tapadó, utcai ruhájában végig sietett a belváros utcáin, két megszokott sárga rózsávi keblére tűzve, mindenki megnézte bámulatos formás lábacskaikat, kecses járását; mosolyogtak és utána fordultak.

Ha délután feltűnően végig rohogott, pompásan menő szürkélit sajátkezüleg hajtva az alacsony kis kocsiából az Andrassy-uton, mindenki tudta s a publikum mondani látszott: ez Marianne!

Beszélték (de ez már a felsőbb rétegek nem alaptalan „on dit“-ja volt), hogy udvarlói közül aki mer, az mindenik nyer. A jó izlésű nők megvetették; de azért természetesen már nálunk s különösen a fővárosban divó szokás szerint Mariannet mindenütt fogadták: még az udvarnál is, ami különben egyáltalán nem maga az udvar hibája.

Mégis különös; én e szép asszony iránt nem éreztem egyebet, mint barátságot s ha nem lenne kifejezésemnek megfoghatatlan értelme, azt mondanám: szá. alma. Neki esze

és szive volt, én tanulmányoztam őt és meggyőződésemm volt, hogy valamely hatalom kényszerítette őt életmódjára.

Mariannának most P. K. udvarol, ezt beszélték a tavaszszal, sőt most, hogy ősz van, még mindig ez járja, ami eléggé szokatlan s eddig nem történt meg. En magam sem értettem és kérdém tőle tréfásan, miért változtatta meg principiumait?

Ő szellemesen jegyzé meg:
— Most huszonegy éves vagyok.
Elérttem, hogy a közmondásos hét évi változásra célzott.

II.

A szép május hóban, jótékony alapra, jószívű, magasrangu hölgyek bazárt rendeztek.

Természetesen Mariannának is volt sátra, hol ő fekete csipke köntösében, akkori divat szerint á-la Mikádó, magasra tűzdelte hajjal s felbodorzott homlokfürttel alól hamisan tekintő barna szemével igéző jelenség volt. Karminnal festett ajkai nem sajnálták a mosolyt, sokan látták gyöngyos fogait villogni és ezek valódi fogak voltak. Fekete szemöldökeit pikáns n gömbölyűre vonta, nos és nagy volt a jóvedelme.

A bazárban természetesen pletykáztak; hogyne, annyi igaz és nem igaz tárgy! Nem jó-e minden? Hiszen felhasználható a nyelvcsékek hegyére sok semmiség.

De e nyilvános mulatság másodnapján valóságos harc és háboru folyt szavakkal

annak megbeszélésére, hogy P. K., az ismert gavallér, sportsman, indiai vadász, ro meg Mariannának udvarlója, váratlanul agyonlőtte magát.

Természetesen ismét az általános kíváncsiság Marianne felé frdult. Hogyan fogja magát viselni? Mindenki bizonyosra vette, hogy aminő kitanult, nem fog mi sem látszani külsején.

Csalódtak. Bárki észrevette, hogy Marianne szemel ki vannak sírva s viselkedése, kedve ezáltal erőltetett, még a hangja is fátyolozott.

Beléptem sátorába és ő elkapva könnyelműen mosolygó arcát egy vén, de öreg fiatal herceg felől, kivel éppen csevegett, mellém jött s kezét szoritottunk.

— Vesz valamit?
— Felelet helyett egy szivar után nyultam s erősen rá meresztém szememet, aztán nem tehetek róla, de résztvevősen szóltam:
— On asszonyom, ma hősiésem, viseli magát szive ellenében. Mégis bevallom, sohasem tételiztem fel önben annyi érzést, mint tapasztalni vélek jelenleg. Igen, igen, titkolózása dacára is.

Szemeit hirtelen lesüté, elkomolyodott és arcáról leesett egy percre az álarc. Ajkait egy sóhajtt elfojtandó összeszorítá, miglen rekedtes hangon rebegé:

— On előtt nincs titkom. Maga barátom: az egyetlen, akit érdeklek érdek nélkül. Talán mint egy pipacs a gyermek szemét, aki azért meg nem szagolná, mert tudja, hogy n'ncsen illata. — Majdnem szomorúan nézett fel reám.

annak a viharnek, mely az új éra számára fogja a közéletet végig seperi, első áldozata a szabadelvű párt lesz, mely nem tudta, vagy nem merte meghallani, megérteni a nemzet szive dobbanását.

Reméljük azonban, hogy nem fogják magukat, legalább egy részük nem, politikai kontárkodások és próbálgatások eszközül átengedni; sem a Khuen-féle bécsi portéka, sem az Apponyi-Szentiványi féle csonka kardbojt-követelmény nem felel meg többé az igazi nemzeti aspirációknak. Ezeknek a megvalósulását várjuk mi, az irányadó tényezőktől, ha megadják; ha nem, akkor várjuk az — időtől. Az idővel megjön, mert meg kell jönnie.

A Rákóczi-kiállítás bezárása.

(Kassa dicsősege.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 21.

Vasárnap délelőtt folyt le Kassán a Rákóczi ereklye-kiállítás ünnepies bezárása.

A városháza nagyterme, ahol a bezárás ünnepélye lefolyt, teljesen megtelt előkelő és díszes közönséggel. Jelen voltak az újonnan megalakult országos magyar szövetség tagjai gróf Eszterházy Kálmán elnöklete alatt teljes számmal, köztük gróf Zichy Jenő, Jancsó Penedek, stb., továbbá Kassa város előkelősége és díszes hölgyközönség.

A bezáró beszédet Takács Menyhért prépost prelatus, a kiállítás bizottságának díszelnöke tartotta, aki örömmel jelentette, hogy a kiállítás nagy erkölcsi sikere mellett az anyagi eredmény is jelentékeny, úgy, hogy tetemes összeg jut a Kassán felállítandó Rákóczi-lovaszobornak. Az összes bevétel 18.020 korona, a kiállítást 82.773 vendég látogatta. A legnagyobb jelentősége azonban az, hogy az ereklye-kiállítás során indult meg az egész országban a Rákóczi-ünnepek sora. A Rákóczi-kiállítás rendező bizottsága most átalakul szobor-bizottsággá s reméli, hogy két év alatt meglesz a szobor.

A szónok azután köszönetet mondott Zichy Jenőnek, Mihalik Józsefnek, a kassai muzeum igazgatójának s bejelentette, hogy Thaly Kálmán megírta a Rákóczi-kiállítás történetét.

E beszéd után gróf Zichy Jenő emelkedett fel szólásra és kiemelvén Takács Menyhért ér-

demeit, a kiállításnak körülbelül 6000 korona tiszta jövedelmét újabb adományával 10,000 koronára egészítette ki, a mi a Rákóczi szoboralap javára jut.

A közönség a hazafias adakozásért Zichyt lelkesen megéljenzte.

Ezzel az ülés véget ért. A szép számmal jelenvolt közönség ülés után a Rákóczi-kiállítás területére vonult ki, a hol a budapesti egyetemi ifjak ezüst babérággal, mely babérágon aranszalag volt, koszoruzta meg Rákóczi bölcsőjét.

Az ünnepség lefolyása a következő volt:

Karkas Jenő joghallgató tárogatón kuruc-kesergőt fujt, mely után Kovács István lelkesítő, hazafias beszéd kíséretében helyezte s virágokkal telt bölcsoře az ezüst babérágot. Beszéde után az összes ifjusági egyletek küldöttei és a vidéki akadémiák szónokai hazafias fogadalmat tettek Rákóczi bölcsőjénél. Gulyás József a budapesti egyetemi kör nevében, Eigner Sándor a budapesti orvos- és sebészstanhallgatók részéről, Polgár János, mint a budapesti bölcsészettanhallgatók egyesületének küldötte, Kertész István a József-műegyetem kör nevében, ifj. Deil Jenő a kassai jogakadémiai ifjuságért, Nedetzky János a vidéki főiskolai hallgatók országos szövetsége nevében.

A fogadalmak elhangzása után Kálmoky Viktor és ifj. Barla Péter szavaltai következtek.

Az ifjuság ünnepeléséért Takács Menyhért mondott köszönetet, majd újra felhangzott a tárogató, utána a Himnusz és a népiünnepély ezzel véget ért.

TÁVIRATOK.

A spanyol királyné Bécsben.

Bécs, szeptember 21. A spanyol anyakirályné és Mária Terézia infánsnő délelőtt fél 9 órakor Párisba utaztak. Elutazásukkor megjelentek a nyugati pályaudvaron ő felsége, Rajner és Jenő főhercegek, a spanyol nagykövet és az osztrák-magyar madridi nagykövet. Ő felsége szívélyesen bucsuzott el az anyakirálynőtől és leányától.

A macedóniai forradalom.

Szofia, szeptember 21. Újabb hírek szerint a drinápolyi, kossovói és monasztrai vilajetekben nagy mérszárlások fordultak elő. Karazicsa-

niban eddigelé 120 embert öltek meg a rabló törökök. Mokreniban 1200 az áldozatok száma, a kiknek legnagyobb része asszony és gyermek.

Szofia, szeptember 21. Kerkilisséből tömegesen menekül a lakosság. Kelet-Ruméliában a törökök nagy kegyetlenségeket visznek veghez. Ladariból tizenhat tagú küldöttség ment Ravnicebe panaszt emelni a katonai hatóságnál a keresztény lakosság üldözése miatt. Utközben a küldöttséget lemészárolták. A lakosság közt éhség ütött ki. A hus ára kilogrammonként 4 frank.

A venezuelai háboru ára.

Carracas, szeptember 21. A hatalmak benyújtották a venezuelai kormányhoz még fennálló követeléseiket. Németország 1.417,309, az Egyesült Államok 10.900,000, Anglia 2.500,000, Franciaország 16.400.000, Olaszország 8.800,000 Belgium 3.938,000, Spanyolország 600,000, Mexiko 500,000, Hollandia 1.048,451 és Svédország 2.000.000 dollárt követel.

Az aradi országos tornaünnep.

(Bizottsági gyűlés. — A hetedik országos tornaünnepély ideje. — A tornaünnepély színhelye. — Szövetségi közgyűlés. — Huszonöt éves jubileum. — Zászlószentelés. — A tornaünnepély sorrendje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Az Aradi Tornaegyesület az Aradon rendezendő VII-ik országos tornaünnepély tárgyában népes választmányi gyűlést tartott vasárnap d. e. 11 órakor a lyceumi tornacsarnokban. Az értekezleten részt vettek Budapestről Jász Géza, az országos tornaszövetség titkára és Maurer János, a nemzeti tornaegylet művezetője, mint a tornaszövetség igazgató bizottságának tagjai és kiküldöttei, továbbá Steinitzer Pál dr., Steiner József, Angel István dr., Szél Ernő, Haslinger Ferenc, Matusik Márton, Darányi János, Szántó Mihály, Neidenbach Odön, Schmidt János dr., Kőmives József, Szegő Hugó dr., Bródy József, Jancsovics Ferenc, Fényes Iván dr., Kell Lajos, Palotay Antal, Reiniger Samu, Gaál Dezső, Sándor Arthur, Kmettykő Lajos, Szegfű Sándor, Steinitzer Imre és Nagy Sándor.

Steinitzer Pál dr. alelnök üdvözlő szavaiban hivatkozott arra, hogy Urbán Iván főispán, egyesületi elnök, politikai elfoglaltsága miatt a gyűlésen nem jelenhetett meg. Azután bemu-

— Igaza van — mondám durva őszintén. Valóban, szánalmasabb volt előttem, mint bármikor ez a kis pipacs: aki esetleg rózsza is lehetett volna, telve illatos bűbájjal.

— Örülök az igazságnak. A baráti szóért még én is hálás tudok lenni — mondá ő.

— Miért ez a keserű guny oly tényért, melynek elvégre is csak őnmaga oka? — rebjbent el gondolatom.

— Én? — kiáltá a hölgy szenvedélyes, elutasító hangon. — Én? — kérdé ismét a sorsot ön nem számítja, a végzetet semmibe se veszi? Barátom, ön téved, akaratot említeni és tételezni fel nőben, mikor két más szóval kellene kifejezni a valót: szerelem, csaldódás. Akarja részletesen hallani? Nos, ön sajnál, tegye legalább méltán.

Karom alá csuszattatva finom kis keztyűs kezét s magával vont, szólanul suhanva a tömeg között, hogy észre ne vegyék és a cukrázának berendezett terembe vezetett. Egy félhomályba burkolt, növényzettől környezett asztalkához telepődünk. Osmeretlenek közt nem tarthatunk figyelőktől.

En hűsítőt fogyasztottam s Marianneval szemben foglaltam helyet. Ő fejét kezére támasztotta; szemel küldönös tűzben égtek.

— Egy történetkét fog hallani, mely nem annyi érdekes, mint tanulságos — jegyzé meg társnóm.

Lassu hangon folytató:

— Volt egyszer egy ifju leány, ki elég szép, elég könnyelmű és szenvedélyes vala,

hogy elhitesse ön róla a következőket. Zajos előkelő társaságban élt, körülrajongva udvarlók-tól s ő is, mint minden leányka, kiválasztott egyet a többi közül, azt kétségkívül első szerelmével imádtta. A férfi szépségére egy Napoleon-szoborhoz hasonlított, észjárása eredeti, ügyessége bámulatos volt s az érdeklődést nagyon is érthetőre tette. Az ifju udvarlással környezte, mulattatá s kénytelen vagyok hinni hogy szerette is a hölgyet.

Azenban mikor a lány vonzalmának, igaz és mély voltáról meggyőződhetett, akkor megremült; szabadságát mindenekfelett nagyrabecsülve és azt féltve megszökött, ámbár csak elutazott keletre. A mai kor gyermeke a pillanat hatása alatt áll, bár tisztelet a kivételnek. Hősnőm sem halt meg, ellenkezőleg, rövid időn nevette vezette magát oltárhoz rokona által. (Talán moandanom se kell, hogy az unokafivér csuf és ostoba volt.) Azután mint asszony is mindig szeretett; igyekezett mulatni. Aki csinosnak találta, azt engedte szépségében közelebről is gyönyörködni, talán romlottságból, talán csak, hogy a sok szeretet azt az egyet pótolja. Ez az élet lett eleme... Egyszer aztán az ideál haza jött s az asszony útjába került és aki nem kellett mint leány örökre, az ingerlett, tudom, csak futólagosan. De az ember természetében, szokásaiban benne van a végzettség! az a nő, kit e férfi eldobott s megint felszedett, boldog volt, hogy megtette vele. Nem gondolt magára csak szerelmére. Egyszer élünk, az a miénk, amit elrablunk az élet kincsesládájából.

Nem kellett neki büszkeség és becsület, csak boldogság. Igen, első szerelmének, életmódjának rabja lett... Az a férfiú nincs már — mától fogva. A nemezis elérte mindkettőjüket. A nő lakott, elvesztve a mámor közepette szerelmi tárgyát, nélkül, hogy előismerést élvezett volna áldozatáért, a férfi, mert megösmerte az igazi szerelmet, de az a másik lány, aki megtanította rá, nem fogadta el kezét, melyet egykor megtagadott kegyetlenül olyantól, ki szintén érdemes lett volna rá... És Isten és az emberek s ön is, uram, megvethetik azt a nőt, de el nem ítéheti senki.

Lázás hangja remegve hallgatott el. Marianne szemét megtörlié.

— En, Marianne értem önt! — mondám kezemet résztvevően nyujtva kifelé. Ő megrázta, ismét a régi lett, hirtelen elkacagta magát s felkiáltta:

— A vevőim, a bazár, szépen elfeledtem őket; sietett vissza a sátorba, hol addig társnői bizonyára sok vásárt csináltak.

Este, midőn kigyulltak a villamlámpák és a csarnokokat bezárták, láttam öt kocsijukhoz lépni férje karján. Mariannenak másik oldalán Z. gróf haladt, kire csábitóan nézett fel barna szemével és aki láthatóan szorítá meg karját, midőn a Phaetonba segíté fel.

S a publikum ismét utána nézett a haza robogó kocsinak és mosolyogva mondá: „Ez Marianne.”

tatta az országos tornaszövetségnek az ülésre kiküldött megbízottait: Jász Gézát és Maurer Jánost, kiket az aradi tornaegyesület nevében a legmelegebben és legszívelebben üdvözölt.

Jász Géza lelkes szavakban válaszolt, megköszönve a lépten-nyomon megnyilatkozó barátságos fogadtatást, s örömeinek ad kifejezést afölött, hogy az értekezletre oly szép számmal gyűltek össze az aradi tornászok, miből azt a következtetést vonja le, hogy ilyen lelkesedés s ilyen érdeklődés mellett az aradi országos tornaünnepély fényesen fog sikerülni.

Az ünnepély idejét a bizottság 1904. évi május hó 22. és 23-ára, pünkösd két napjára tűzte ki. Az ünnepély helyéül a waggongyár mellett elterülő gyepes térséget szemelték ki, melyre vonatkozólag Nagy Sándor tikkár-művezető már egy kis tervet is mutatott be. A tér hossza 160, szélessége 100 méter, tehát az egésznek a területe 16000 négyzetméter. A nyugoti oldalon lesznek a tribünök elhelyezve s lesz összesen 2000 ülőhely és 1000 állóhely.

Ezután Nagy Sándor tikkár-művezető előterjesztette az ünnepély általános sorrendjét, melyet a bizottság csekély módosítással elfogadott. A két napra terjedő tornaünnepély sorrendje következő:

1. Az Aradi Tornaegyesület zászló felavatási ünnepélye.
2. Felvonulás.
3. Szabadgyakorlatok szülővel.
4. Mintacsapat tornázás az egyesületek által szabadon választott tornaszereken.
5. Szövetségi összetett főverseny szerekekkel: a) magas nyújtón, b) korláton, c) lovon (széltében), két-két előírt és egy szabadon választott gyakorlat, d) lovon (hosszában) terpesz vagy álló átugrás.
6. Szövetségi összetett főverseny a népies gyakorlatokból: a) 200 méter sikiutás, b) diszkoszdobás, c) magas ugrás.
7. Szövetségi egyszerű népies versenyek: a) 100 méter sikiutás, b) 804.5 méter sikiutás, c) gátfutás 402.5 méter 10 drb. 80 cm. magas gáttal, d) gerelyvetés, e) rud magas-ugrás, f) kötélhúzás, mint csapat verseny, g) magas ugrás, mint csapat verseny.
8. Fűles labda döntő mérkőzés.
9. Labda-rugó (foot-ball) döntő mérkőzés.

A délelőtt folyamán lesznek az előmérkőzések s délután az ünnepélyes diszkivonulás katonai zenekar kíséretében, a szabadgyakorlatok, a döntő mérkőzések és a minta csapatok tornázása, a fűles labda és a labda rugó.

Első nap délelőtti 9 órától 11-ig az egyesület zászlóját szentelik fel; 11 órakor a városháza dísz gyűléstermében a magyarországi tornaegyesületek szövetsége tartja meg közgyűlését.

Este a színházban esetleg a Fehér Kereszt nagy termében vívóakadémia, tornász csoportok, előképek és gulák. Színház után táncvigalom a zászlóanya, a korszus lányok és Aradváros hölgyeinek tiszteletére a Fehér Kereszt szálló vagy a városligeti vendéglő nagy termében. A városligetben kivilágítás, tűzijáték, lámpionos kerékpár és virág korzó. Május 23-án este 8 órakor társas-estély a vendég tornászok tiszteletére és a díjak kiosztása.

Ezt a rendkívül érdekes és gazdag sorrendet a választmány fölterjeszti az országos tornaszövetség igazgató bizottsága elé, s annak elfogadása után meg fog indulni a szervezendő különféle bizottságok kebelében a szervezés és rendezés nagy munkája. Arad városának mozgalmass napjai lesznek a jövő évi pünkösdünnepnek alatt s Aradváros és megye és a szomszédos vármegyék közönségének szép látványosságban lesz alkalma gyönyörködni, midőn az ország minden részéből összeseregülő tornászok 6-700 főnyi nagy csapatban az

olympiai játékokat fogják klasszikus formában föleleveníteni. De magára rendező aradi tornaegyesületre is felemelő hatása lesz annak, hogy akkor tölti be és ünnepli meg feannállásának 25 éves multját, mely hosszú idő alatt a fényes győzelmek és szakadatlan dicsőség láncolata fűződik működéséhez. Most az egész ország sportkörei rokonszenvvel fordulnak a szép multu egyesülethez.

Aradmegye virilistái.

(A legtöbb adót fizetők névsora.)

— Második közlemény. —

Arad, szeptember 21.

Név	Korona
Cziffra János Sofronya	989.51
Muszkálaj János Lippa	982.69
Kabdebó István Talpas	978.60
* Vukuleszku József Seprős	978.—
Jerger József Glogovác	969.99
Hunyady Károly gr. Soborsin	969.37
Schillinger József Kisjenő	967.20
Verzár Márton Szt.-Tamás	966.—
Id. Fackelmann Ferenc Szt.-Márton	964.55
Holländer Miksa Csermő	960.90
Lillenberg Sándor Világos	945.—
Mahler Ferenc Arad	937.20
Kabdebó Sándor Szt. János pusztá, Biharmegye	930.96
Kohn Farkas M.-Bodzás	929.29
Ifj. Gantner János Uj Sztanna	928.54
Nuszbaum Zsigmond Borossebes	918.42
* Burdán János Szintye	902.80
Fidy Lajos Kurtics	900.91
Purgly László Sofronya	893.33
* Szondy Géza Pereg	889.68
Zsiros Pál M.-Egyháza	879.85
Török Gábor Duud	864.78
Biró Kálmán Arad	846.27
Taffler Bernát M.-Egyháza	831.20
Székua Axent Világos	810.18
Kozma György Mikataka	809.16
Mandi József Uj-Sztanna	789.04
* Králitz Gyula dr. Kisjenő	789.02
* Szathmáry Géza Pécska	781.16
* Csikly Kálmán Gy.-Szt.-Miklós	780.12
Senk Ferenc Pécska	771.67
* Magyary Pál Szt.-Márton	770.98
Zsiros György M.-Bodzás	764.55
Habereger György Arad	760.17
Gavrillovits István Ó-Pécska	752.13
* Tamásdán Liviusz dr. Arad	750.64
Gantner Vilmos Uj-Sztanna	750.02
Róth Mór Soborsin	749.56
Trippon János Ágris	741.69
* Vály Géza N.-Zerind	741.52
Varja-sy Gyula dr. Budapest	740.27
Tamásdán Szilárd Ó-Pécska	734.79
Andaházy Pál Kurtics	734.66
Hammer Antal Elek	724.68
Horváth Imre Arad	716.17
Sármezey Árpád Szépfalu	715.48
Szida György Bpest	713.48
Koller Pál Vadász	708.82
Wittmann Ferenc Elek	701.95
Rosenfeld Károly Pécska	699.25
Hollakly Imre Acsuca	698.26
Kabdebó Gyula Bpest	695.94
Ament András Elek	687.71
Adelmann Adám Mácsa	687.50
* Lenkucz Miksa Simánd	684.68
Springfield Gáspár Csermő	677.50
Kardos János M.-Bodzás	676.42
Legifj. Gantner János Ujszentanna	673.90
Valthier Ferenc Elek	666.72
Fritz János N.-Pereg	659.43
Neugröschl Dániel Valemare	653.26
* Mladin Romulus Ottliaka	651.68
Ackermann Jakab Ujszentanna	644.46
* Beles Augustin Simánd	648.80
* Szévér Ferenc dr. Világos	642.98
Najmányi Béla Kurtics	634.80
* Kummer Henrik Ujszentanna	632.35
Török Árpád Világos	621.48
ifj. Bulboka Tódor Kurtics	618.95
Weiszberger Lipót Bokszeg	616.05
Schillinger Sámuel Erdőhegy	601.98
Baumann Lajos Buttyin	600.06
Philipp Ignác Elek	586.28
Philipp Elek Elek	586.28
Philipp Leó Elek	586.23

Név	Korona
Vásárhelyi Béla Arad	588.46
* Ganea Demeter Szemlak	579.32
Zimmermann Ádám Ujszentanna	579.16
* Turik György Ottliaka	575.80
* Jank Jusztin Ottliaka	575.24
Ursz Miklós Kurtics	573.61
Vale János Kerülő	572.48
Boksa Péter Zimándujfalu	570.59
Barna Lajos Pankota	566.94
Reisz György Elek	563.96
Mezey Béla Apatelek	563.70
Weiszberger Mór Gurahonc	563.51
Korek Antal Kujed	560.98
ifj. Silberreisz Simon Ujszentanna	556.50
Kelemen András Pécska	555.40
Schiller Mór Pleskucza	548.84
Pavlovits Konstantin Pankota	548.72
* Popovits Döme Csermő	547.62
Regyis János Kerülő	544.50
Fehér Manó dr. Pécska	543.13
Kömives Mihály Pécska	541.62
Mester Imre Pécska	541.17
Mocz Dávid Kurtics	540.79
Bluska György Elek	538.02
Spitzer Márk Korülő	537.68
Valerian József Világos	536.48
Bóné Mihály Kurtics	536.39
Farkas Samu Sikló	535.17
Kosek Péter Kujed	534.68
Werner Miksa Borosjenő	532.50
Kasztel Nándor M.-Bodzás	531.85
Hammer Miksa Elek	531.63
Wittmann Miksa Elek	530.59
Magos Tódor Kovaszinc	528.77
ffj. Donáth János Pécska	525.37
* Kramp János Elek	524.04
* Kripp József Pécska	520.78
Kiss Mihály Szentleányfalva	518.87
Grósz Márk Szemlak	517.64

Románok gyűlése

a nemzeti követelések ügyében.

(Tiltakozás az aradi román lap ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Az aradi román lap, a mint megírtuk, vad kirohanást intézett a magyar nemzeti követelések ellen, fölhasználva ezt arra, hogy az oláhok lojalitását a külföld előtt a magyarok rebellis voltával szemben föltámassza.

A hazaáruló, alattomos politikát folytatja a *Tribuna Poporului*; legutóbbi számában megint azt írja, hogy a „nemzeti követelések csak azt célozzák, hogy a katonaság meleg ágya legyen a nemzetiségek magyarosításának. Ha a nemzetiségek — mondja — pártolnák ezen követeléseket, ez egyenlő volna a halálos ítélet aláírásával. A románok mindenkor dinasztikusok voltak és lesznek is. Ha tehát a debreceni átirat a megyei őszi közgyűlésében tárgyalás alá kerül, akkor minden román tegye meg kötelességét, mert ezt kívánja meg a román nép becsülete és érdeke.”

Ez a politika, a mely *Luegerék* programját és terveit szolgálja, természetesen nem fejezi ki az egész magyarországi románságnak meggyőződését, s azok, a kik magyar polgár létükre nem Ausztriával azonosítják magukat már felemelik szavukat az ellen, hogy őket a Poporului csoportjával egy kalap alá vegyék.

Temesvárról jelentik nekünk, hogy Temes, Arad, Torontál és Krassó-Szörény megyék területén lakó románok e hó 23-ára, esetleg valamely későbbi napra Temesvárra gyűlést hívtak össze, melyben tiltakozni fognak az ellen, hogy az aradi lap emberei az egész románság nevében nyilatkoznak, holott ők csak egy érdekcsoportot képviselnek. Tiltakoznak pedig az ellen, hogy e csoport a hazai románokat oly szinten akarja feltüntetni, mintha a magyarság ellenségei lennének, mikor mindig arra törekednek, hogy a magyarokkal békés egyetértésben éljenek a mindkettőjüket veszélyeztető szláv tengerrel szemben.

Nagyon helyén való, kívánatos ez az állás-foglalás. Ha az a adi román lap megfedekezék arról, ha telhetetlen magyargyűlöletében kétségbe vonja a mi állami önállóságunkat, — legyenek románok, a kik megmutatják, hogy mennyire nincs joga az aradi román lapnak ezt a nézetét valamennyiükre tukmálni.

MULATSÁGOK.

(=) Szüreti multság. Az aradi cipész és csizmadai szakszervezet saját pénztára javára szeptember hó 27 én a városligeti vendéglő termében világpostával egybekötve, Erdői Tóni zenekarának közreműködése mellett nagy szüreti multságot rendez. Belépti díjak: előre váltva személy jegy 8 fill., a pénztárnál 1 kor., család-jegy 2 kor., pénztárnál 2 kor. 40 fill. A multság kezdete délután 4 órakor.

A király nem enged.

Szakadás a szabadelvű pártban.

(Héderváry a királynál. — Nincs manifesztum.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 21.

Khuen-Héderváryt ma újra kihallgatáson fogadta a király, de a kihallgatásnak egyéb pozitív eredménye nem volt, mint hogy a szabadelvű-pártnak holnapra tervezett értekezletét szerdára halasztották el. A manifesztum, a melynek kibocsátását mára várták, nem jelent meg, ellenben a kihallgatással kapcsolatos híradások egybehangzóan azt jelentik, hogy a király föltétlenül ragaszkodik a német vezényszóhoz.

Nagy eseménye volt a mai napnak az előértekezlet, a melyet ma, szinte rögtönözve tartottak a szabadelvű pártban, s a melyen nyíltan kifejezésre jutott a párt két frakciója közötti ellentét, s a volt nemzeti pártiak teljesen különállóan, mint párt a pártban viselkedtek és foglaltak álláspontot. Az előértekezletnek eredménye az, hogy a pártkonferenciát szerda este helyett szerda délelőtt tíz órakor tartják meg, s addig nem rekesztik be, a míg valamelyes módon megállapodásra nem jutnak.

Legujabb távirataink a következő:

A tárgyalások.

A politikusok ma feszült figyelemmel, sőt mondhatni lázas izgalommal várták a bécsi híreket. Lesz-e manifesztum, vagy nem lesz? Kap-e megbízást valaki a kabinetalakításra? Ezek a kérdések foglalkoztatták pártkülönség nélkül a képviselőket.

A déli órákig azonban egyik kérdésre sem kaphattak választ. Bécsből ugyanis azt a hírt kapták, hogy Héderváryt még nem fogadta a király és ennél fogva reggelig marad Bécsben. Kiderült azonban, illetve egészen bizonyossá vált, hogy a felső körök Héderváryt ohajtják újból magyar miniszterelnöknek, és a korona is szívesebben őt szeretné megbízni újból a kabinetalakítással, Héderváry azonban kijelentette egy bécsi hírlapíró előtt, hogy a megbízatást semmi esetre sem vállalja el. Ezt a hírt a szabadelvűpárt azért fogadta megnyugvással, mert az ellenzék hangulatából meggyőződtek arról, hogy Héderváry ellen sokkal inkább folytatják a küzdelmet, mint bárki más ellen. Viszont Héderváryról ama fáradozásaiért, a miket a békés kiegyenlítés érdekében folytat a koronával szemben, bizonyos fokú elismeréssel emlékeznek meg. Bizonyosra veszik ellenben, hogy az új miniszterelnök még e

heten meglesz és hogy az illetőt Bécsben bizza meg a kabinetalakítással a király.

A szabadelvű pártiakat ma különben a felirati javaslat kérdése foglalkoztatta; a helyzet még mindig úgy áll, hogy a párt egésze nem ért egyet ebben. A felirati javaslat ellenzői azt vitatják, hogy miután felelős kormány nincs, a parlamentnek a királylyal kellene polemizálni a hadiparancs dolgában, a mi az elienzékét esetleg bírálatra ragadhatja. Ezt pedig ki kell kerülni.

Apponyi Albert gróf ma délben érkezett a képviselőházba, a hol egyes képviselők felkeresték őt. Megérkezett ma Kosut Ferenc Sátoraljauhelyről és vele együtt számos függetlenségi képviselő jött már fel a holnapi értekezletre.

Héderváry a királynál.

Félhivatalosan jelentik:

A király ma délután négy órakor külön kihallgatáson Khuen-Héderváry miniszterelnököt fogadta. Héderváry egy negyedórát volt a királynál. A kihallgatás után Héderváry táviratozott Budapestre a szabadelvű párt vezetőségének, hogy az értekezletet holnaputánra a hó 23-ának estéjére halasszák el. Héderváry holnap reggel ismét kihallgatásra megy a királyhoz.

Más forrásból a következőket jelentik a kihallgatásról.

Héderváry ma a kihallgatás során azt proponálta a királynak, hogy jöjjön Budapestre. A király azonban kijelentette, hogy egyelőre szó sem lehet az ő Budapestre jöveteléről, mert előbb tudnia kell, hogy mit határoz a szabadelvű párt.

Ha látni fogja, hogy a szabadelvű párt elejti a magyar vezényszóra vonatkozó követelést, akkor lejön. Ha azonban a szabadelvű párt ragaszkodnék a magyar vezényszóhoz, vagy arra nézve elvi kijelentést követelne, akkor egyelőre nem fog leutazni Budapestre.

A király nem enged.

Bécsi hír szerint Héderváry miniszterelnök memorandumot adott át a királynak, a melyben kifejti, hogy mily módon véli a helyzetet orvosolhatónak.

Héderváry ma azt kérdezte a királytól, hogy lejön-e Pestre, de a király határozottan azt felelte, hogy egyelőre nem jön. A király hozzátette, hogy feltétlenül ragaszkodik a német vezényleti nyelvhez és a magyar vezényleti nyelvre nézve még elvi kijelentést se hajlandó adni.

Ugyane forrás szerint Héderváry többször ajánlotta a királynak, hogy Wekerlét bizza meg a kabinetalakítással. A király azt felelte, hogy semmi kifogása nincsen Wekerle személye ellen, de most olyan követelésekkel állt elő, a melyeket lehetetlen teljesíteni.

Bécsben — jelenti egy újabb távirat, — sokan vannak, akik csodálkoznak, hogy a magyarok annyira zokon vették a hadiparancsot, a mikor a kormány-nélküli állapot ennél sokkal alkotmányellenesebb.

Hédervárynak az a véleménye, hogy az új kormány kinevezésével a helyzet lényegesen javulna. Legalább meg kell kísérelni, hogy új kormányt állítsanak a parlament elé.

Bécsi politikai körök véleménye szerint a király azon a nézeten van, hogy magának a szabadelvű pártnak kell a kezébe venni a kérdés megoldását. Bécsben kétség-

telennek tartják, hogy a korona részéről a magyar országgyűlés összehívása előtt újabb lépés nem fog történni, nem akarják a hangulatot még jobban elrontani, mert az osztrák politikai körök hangulata élesen fordul Magyarország ellen.

Hír szerint Héderváry memorandumának megszerkesztésében Láng Lajos kereskedelmi miniszter, Szögyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet és Thallóczy Lajos külügyminiszteri osztályfőnök vettek részt.

Khuen-Héderváry a királyi kihallgatás előtt Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter, majd Szögyény-Marich László berlini nagykövet látogatását fogadta, a kihallgatás után pedig Thallóczy Lajos külügyminiszteri osztályfőnökét.

Héderváry holnap délelőtt 11 órakor újból kihallgatásra hivatalos a királyhoz.

Ma délelőtt a király Körbert magánkihallgatáson fogadta. Bécsben úgy mondják, hogy Körbernek alkalma nyílt a királyt a magyar válság tekintetében befolyásolni.

Körber után Goluchowsky külügyminisztert fogadta a király.

Héderváry nyilatkozatai.

Bécsből telefonálják: Az egész délelött kínos várakozással telt el. Délután egy óráig Héderváry nem kapott meghívást a királyhoz. Érthető az az izgatottság és feszült várakozás, a mely az egész magyar miniszteriumban uralkodott.

A mai fővárosi lapok azon hiréről, hogy Szell Kálmánt hirtelen Bécsbe hívták kihallgatásra, Bécsben egyáltalán nem tudnak semmit.

A N. Fr. Pr. mai esti lapja azt jelenti, hogy a király szeptember hónapban nem fog Budapestre menni, mert bevárja az orosz cár bécsi látogatását.

Héderváry a király egyenes kívánságára maradt Bécsben. A nyilatkozatot, a melyet Héderváry a szabadelvűpárt konferenciáján és a képviselőház csütörtöki ülésén fog tenni, Héderváry bécsi időzése alatt állapítják meg. A nyilatkozat tárgya a király hadparancsa lesz és egyáltalán reflektálni fog Magyarországnak a koronához való egész viszonyára.

Manifesztum-várás.

A politikai körök és a lapok Bécsben ma várták a király manifesztumát, de a manifesztum csak nem akart jönni. Végül az egybegyűlt bécsi és budapesti hírlaptudósítók állítólag illetékes helyen kértek felvilágosítást és ezt a választ kapták, hogy ne várakozzanak, nem lesz manifesztum. Gróf Khuen mai kihallgatása állítólag csak arra való, hogy a koronától kapjon irányítást a szabadelvű pártban tanúsítandó magatartásra.

A képviselőházban is voltak manifesztumváró, bár nem sokan. Az olvasóteremben, ahová máskor mégis nagy csomó politikus gyűlt össze, két-három képviselő olvas ujságot. És az ajtók nyitva vannak; hogy a bécsi telefon hírével annál hamarabb meghozhassák a szolgák, akik közül egy állandóan ott áll őrt az interurbán telefontól.

Tizenegy óra felé mégis jöttek néhányan, megtudni, mi az ujság. Pedig azok, akik ott voltak, az érkezőktől vártak új híreket. S a nagy várakozásban szóba került a függetlenségi párt értekezlete: Hogy azonban milyen irányba terelődnek a tanácskozásai, az is attól függ, mi történik addig. Meg jön-e a manifesztum?

A meg nem született manifesztum előzményeiről ezeket újságotlák:

Gróf Khuen Héderváry, midőn belátta, hogy a hadparancs-politika célt tévesztett, azzal az elhatározással utazott Bécsbe, hogy a koronát rábírja a hadparancs hatásának kimagyarázására, illetőleg gyengítésére. Az első kihallgatás eredménye volt a félhivatalos magyarázat, mely azonban senkit sem elégitett ki, sőt nagy keserűséget szült, mert végső mondatában holmi dedona jóslat formájában Khuen-Héderváry újabb megbízatásának utját egyengette. Erről értesítették Khuen grófot, aki második kihallgatásában azzal állott a király elé, hogy manifesztumban kell a népet megnyugtani és mindjárt be is mutatta ennek a manifesztumnak szövegét. A manifesztumról Khuen föltételezte, hogy a király első olvasásra el fogja fogadni. Legalább erre mutat az a tény, hogy a kormány (egy kormánypárti tag megcsendelt kérvényére) felfüggesztette a budapesti nyomdák vasárnapi munkaszünetét, hogy a manifesztumot rögtön a kihallgatás után országszerte terjeszteni lehessen. A király azonban mégsem fogadta el első olvasásra a manifesztumot, hanem rövidesen átvette és mára ismét magához rendelte gróf Khuent.

A képviselőház ülése.

A képviselőház, a mint jeleztük, csütörtökön összeül. Az erről szóló meghívót ma bocsátották ki. Szól rövidesen és szárazon:

A képviselőház

folyó évi szeptember hó 24. én, csütörtökön délelőtt 10 órakor

ülést tart.

Tassy Károly,

a képviselőház iroda igazgatója.

Hogy mi lesz ebben az ülésben, azt igazán bajos ma még megmondani.

Magyarország „meghódításának” terve.

Holló Lajos országgyűlési képviselő és szerkesztő egy bécsi barátjától, ki állítólag igen tekintélyes ember, levelet kapott, mely ugyancsak szenzációs leleplezésekkel szolgál. A bécsi udvari köröknek Magyarország elleni aknamunkájáról, sőt egyenesen meghódítási szándékáról van a levélben szó, melynek következők a lényeges részei:

Levellem célja — kezdi — téged és képviselő barátainkat figyelmeztetni, hogy magánuton szerzett legilletékesebb értesülésem szerint a döntő befolyással bíró katonai tényezők: Beck báró, a vezérkar főnöke, Windisgrätz herceg csapatfelügyelő, Lichtenstein herceg főudvarmester egész hadtervet készítettek Magyarország meghódítására azon esetben, — amint reménylik — az alkotmány felfüggesztésével erőszakra kerülne a sor.

A hadparancs egészen ezen uraknak tulajdonítható s célja Magyarország provokálása volt, remélve, hogy az ország forradalomhoz hasonló ellentétlásra ragadtatja magát, ami által ürügyet találnak királyunkat Ausztriából jövő erőszakos katonai beavatkozásra rábeszélni. Ezért siettek a reichsrat összehívásával is, hogy a rendes ujonclétszám haldéktalanul megszavaztassék s az osztrák hadtestek teljeseleg legyenek.

Arról is — folytatja a levél — biztos tudomásom van, hogy midőn Széll Reichenauban konferált Széchenyivel, a katonai tényezők félték, hogy Széllnek

sikerülni fog megállapodást létesíteni. Ezért siettek a hadparancs által a király kezét megkötni.

Nagy elkeseredést keltett az udvari körökben, hogy Magyarországon nem akadt tekintélyes államférfi, ki nemzeti koncessziók nélkül vállalkozott volna kabinetalakításra.

Mindezek dacára — mondja a levél befejező része — nincs ok a csüggedésre, mert ha megőrzitek nyugalmotokat és szilárdan megálltok a nemzet törvényes jogai mellett, Magyarország győzni fog.

A király és a volt nemzetipárt.

Fővárosi tudósítónknak alkalma volt ma este egy előkelő szabadelvű párti politikussal beszélgetni, ki a mai nap eseményeihez az alábbi érdekes és pikáns magyarázatot fűzte:

A király ez idő szerint nem a függetlenségi pártot okozja a bonyodalmakért, hanem a volt nemzetipártot. Véleménye szerint, ez a párttöredék volt az, mely megbízhatlanságával és határozatlanságával megzavarta a harmóniát király és a nemzet között, s mely megtörte a régi egységes szabadelvű párt hatalmát, azt az erősséget, mely minden időben biztos támasza volt a trónnak és a belbékének Magyarországon. Ez érzelmeinek ma kifejezést is adott az uralkodó.

Ismeretes ugyanis, a volt nemzetipártnak és magának Apponyi Albertnek ama kijelentése, hogy a szabadelvű párt legközelebbi értekezletén kifejezést fognak adni azon óhajuknak, miszerint a nemzeti követelések közül a magyar vezényszóhoz ragaszkodik ugyan a volt nemzeti párt, de ez idő szerint nem kíván egyebet, csupán annak elvben való elfogadását. Ha azonban ez keresztül vihető nem volna, akkor a szabadelvű pártból ki'ep.

Hogy tovább fűzzem a kapcsolatot, hangsúlyozottan rá kell itt mutatnom Szögyény-Marich Lászlónak a N. Fr. Pr.-ben megjelent nagyjelentőségű nyilatkozatára, mely a következőleg hangzik:

Figyelmeztetni kívánom a szabadelvű pártot legyen résen s ne hagyja magát csizék módjára csapdába csalni. A szabadelvű párttól különben az a véleményem, hogy abból már régóta hiányzik az egység és csak előnyére válnék, hogy a nem odaváló elemek teljesen elszakadnak tőle.

Szögyény-Marich Lászlónak döntő szerepe van az udvarnál, s alig van most magyar államférfi, ki nála jobban ismerné az uralkodó hangulatát. Amit tehát ő mond, az több, mint szubjektív kijelentés.

És most következik az, ami ma történt: A nemzeti pártra valóságos megsemmisítő királyi nyilatkozat.

A király kijelentette Khuen-Héderváry miniszterelnöknek, hogy egyelőre szó sem lehet az ő Budapestre jöveteléről, vagyis a kibontakozás iránt általa teendő lépésről, mert előbb tudnia kell, hogy mit határoz a szabadelvű párt. Mert ha látja, hogy a szabadelvű párt ragaszkodik a magyar vezényszóhoz, vagy arra nézve csak elvi kijelentéseket is követelne, akkor a közeledő lépést nem teszi meg az uralkodó.

E királyi nyilatkozat világosan beszél. Intő szó ez arra, hogy az elvi kijelentéseket hangoztatott nemzeti pártnak a szabadelvű pártból való kivonulása egyenes óhaja

a királynak. Ezt félremagyarázni nem lehet.

A csapás főleg azért súlyos a volt nemzeti pártra, mert a párt vezetői mindig az udvarnál keresték a maguk támogatóit, s némely politikai sikert, amilyen a szabadelvű pártba történt bevonulásuk is volt, éppen az udvar köréből jött támogatásnak köszönhettek.

A szabadelvűpárt előértekezlete.

(Szakadás a pártban.)

A szabadelvű párt tagjai ma este előértekezletet tartottak, a melynek lefolyása körülbelül befejezté tette a pártban rég lapangó pártszakadást. A pártkörben ma rendkívül sok képviselő gyült össze s azonkívül a pártnak számos előkelő tagja. Az összes termék tömve voltak. Ott voltak a többek között Széll Kálmán, Erdélyi Sándor és többen, a kik már régóta nem fordultak meg a körben.

Podmaniczky Frigyes hét órakor megjelent az emelvényen. Kijelenti, hogy számos képviselő részéről azt a kérést intézték hozzá, hogy pártkonferenciát hívjon egybe. Miután azonban neki másrésztől, a mai napon az az értesítés küldetett, hogy a miniszterelnök még Bécsben tartózkodik s egyben felkérte, hogy annak visszatéréig a konferenciát elhalassza; azt indítványozza, hogy a pártkonferenciát szerdán esté hat óráig halasszák el.

Szentiványi Arpád lépett ezután az emelvényre. Határozottan kijelentette, miszerint fenn kell tartania azon elhatározását, hogy ma tartásuk meg az előértekezlet egy holnap tartandó konferencia előkészítésére. Azt indítványozza tehát, hogy egy fél óra múlva, fél nyolckor az előértekezlet okvetlenül tartassék meg.

Mivel ez az indítvány határozott föllépés volt a miniszterelnök ellen, rendkívül nagy szenzációt keltett.

Podmaniczky Frigyes elnök kijelentette, hogy miután több képviselő kívánja, ő az előértekezletet fél nyolckor megtartja.

Fél nyolckor csakugyan megnyitotta Podmaniczky az előértekezletet. Ennek első szónoka

Darányi Ignác volt. Azt indítványozza, hogy az előértekezletet bizalmasnak jelentsék ki.

(Enek folytán egy fiatal embert, a ki illetéktelenül volt jelen a konferencián, mindjárt kitessekeltek.)

Szentiványi Arpád szólalt föl. Kifejtette annak szükségességét, hogy a konferenciát holnap tartásuk meg; ezt annyival inkább kell tenni, mert a pártban igen sok szétágazó vélemény van. Vannak, a kik felirat mellett fog alnak állást, vannak, a kik határozati javaslatot akarnak, és vannak, a kik semmit se akarnak. Ép ezért már ma ki kell fejteni az egyes álláspontokat, hogy a holnapi konferencián, a kész vélemények megalkothatók legyenek, s ezekkel szemben álljon a párt. Indítványozza tehát, hogy a konferenciát holnap tartásuk meg.

Darányi Ignác szólalt fel újra, a mellett érvelve, hogy a pártértekezletet szerdán este tartásuk meg, a miniszterelnök kérésének eleget téve. Minden magyar hazafinak előbb tudnia kell, milyen döntés történt a hadparancs ügyében, éppen ezért nem szabad határozatot hozni, míg ezzel a párt nincs tisztában.

Kubinyi Géza: A konferencia kérdésé-

ben való állásfoglaláshoz a hazafiságnak semmi köze.

Darányi: Ezt nem is mondtam.

Kubinyi: Határozottan a mellett marad, hogy a konferencia holnap tartásuk meg.

Ivánka Oszkár: A mellett érvel, hogy holnap tartásuk meg a konferenciát. Mindennap, a mely felhasználatlanul mulik el, csak rosszabbítja a helyzetet. Szükséges, hogy a párt csütörtökön egységesen és tömören álljon a képviselőház elé, és ép azért már korábban kell döntő határozatot hozni.

Andrássy Gyula gróf: Szintén azon az állásponton van, hogy a pártkonferencia tartása szükséges. Dacára annak, hogy neki határozott véleménye van az egyes kérdések fölött, még sincsen annyira tájékozva a helyzetről, hogy mért holnapra határozott véleményt terjeszthessen elő. Ugyanezért kéri, hogy az értekezletet szerda este tartásuk meg.

Tisza István gróf: Mindeddig szükségtelennek tartotta a konferenciát, mert a krízis holt ponton volt. A hadparancs azonban fordulatot jelent és most ő a pártkonferencia szükséges voltát hangsúlyozza. Rámutat arra, hogy két hó előtt a szabadelpárt egységesen és lelkesedéssel üdvözölte Khuen-Héderváryt, mint a párt vezérét és Khuen mindeddig nem tett semmit, a mi tőle megvonhatta volna a párt szinpatióját. Legkevesbbé érdemli meg ezt most, a mikor azon fáradozik, hogy a hadparancs által okozott izgatottságot valamiképp csillapítja. Kéri, hogy ne akadályozzák meg az ő fáradozásait, s az értekezletet szerda este tartásuk meg.

Szentiványi Arpád: Ujból indokolja álláspontját.

A volt nemzeti pártiak kórusban kiálják:

— Holnap! Holnap!

Darányi Ignác: Indítványozza, hogy a párt egyhangú elhatározása érdekében egyik félnek se adjanak igazat és hívják össze az értekezletet szerdán délelőtt tíz órára.

Miután ezt az összes jelenlévők helyeselték, *Podmanitzky Frigyes* báró, elnök kimondja a határozatot azzal, hogy az értekezletet mindaddig folytatják, míg valamely irányban döntés történik.

Az értekezlet során rendkívül föltűnt, hogy a Szentiványi mellé sorakozó csoport milyen egységesen járt el; meglátszott, hogy határozott terv és utasítás szerint működtek.

Holnap azon igyekeznek a párt egyes férfiai, hogy a különböző pártárgyalásokat áthidalják. Azonban nagyon alapos a kétely, hogy ez sikerülni fog.

A szabadelvű párt két frakciója ezuttal is, mint az egyéb összejövetelek alkalmával, külön vacsorázott; a régi szabadelvű-pártiak a *Royal*-ban, a volt nemzeti-pártiak pedig a *Bristol*-ban.

A függetlenségi párt.

Kossuth Ferenc ma este megérkezett és megjelent a függetlenségi pártkörben, a hol élénken beszélgettek a politikai eseményekről. Valaki megkérdezte Polonyit, hogy miért volt olyan jókedvű, a mikor a képviselőház összehívásáról szóló kérvényt átadva, Apponyitól kijöttek.

— Azért — felelte Polonyi — mert Apponyi szavaiból kivettem, hogy helyesli a függetlenségi párt akcióját, sőt kész

tulmenni annak a tíz pontnak határán, a melyet ő maga kitűzött a nemzeti engedményekre nézve. Kértem őt, hogy ne hagyja magát semminő intrika által irritálni, hanem maradjon meg az elnöki székben, a hol ő minden pártárgyalatnak tiszteletét bírja.

Kossuth Ferenc erre megjegyezte, hogy Apponyi neki is ismételtlen nyilatkozott, azonban Apponyi annyira ingadozó és határozatlan, hogy nyilatkozataira politikailag építeni nem lehet.

Hentaller a gyomaiakhoz.

Hentaller Lajos, a gyomai kerület országgyűlési képviselője, az utolsó napok eseményeinek hatása alatt a következő figyelmeztető felhívást intézte választó, kerülete polgáraihoz:

1867-ben a nemzet királyával kétoldalu szerződést kötött. Ezzel a szerződéssel az ezeréves Magyarország nem tette magát a hatvan-két esztendő osztrák császárság politikai rab-szolgájává és gazdasági gyarmatává, hanem az 1790—91-ben alkotott törvényekben biztosított minden jogát fenntartotta. Ezeknek a jogoknak meg és betartását I. Ferenc József 1867. június 8-án koronázási esküjével is megpecsételte.

A mult hét eseményei azonban beigazolták, hogy a bécsi katonai körök Magyarország régi államiságát, törvényeit és alkotmányát nemcsak el nem ismerik, hanem még nemzeti voltunkat is megtagadják, mintha a magyar csak valami kihalóban, pusztulóban lévő indus néptörzs lenne.

Ezért tehát a bécsi udvarral, a katonai körökkel, egyezzoval egész Ausztriával meg kell értenni, hogy a magyar királyság alkotmányos királyság, hogy itt egy ezeréves nép lakik, nem pedig valami szedett vedett néptörzs.

Arra nézve, hogy most mi a teendő, Félégyháza és Kecskemét városok derék, hazafias polgársága már megadta az irányt az egész országnak: *ne fizessen a nép adót, ne engedjen a nép katonát szedni!*

Ha ezt a jelszót becsületbeli kötelességnek tartja minden magyar polgár, ha Félégyháza és Kecskemét példáját követni fogja az ország minden hatósága, községe, városa, kerülete és megyéje, akkor hamarosan kitűnik: azé a hadsereg, aki a veradót adja, a katonát fizeti, tartja, élelmezi, ruházza és ellátja, vagy pedig azé, aki „belszervezi” és „vezényli.”

Épp ezért kérem a gyomai kerület polgárait, akik mindig a haza függetlenségeért és önállóságáért küzdöttek, használják önk is ezt a fegyvert, mint az utolsó eszközt, melyet alkotmányunk a zsarnokság elleni küzdelemben még védelmünkre fentartott.

Ma a jelszó: nyugalom és kitartás!

Hazafias üdvözléssel

Hentaller Lajos
a gyomai kerület képviselője.

Munkás-zavargás Eleken.

(Izgatás a kukoricatörés előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 21.

Aradmegyében mindjobban megerősödnek a szociálista munkás-szervezetek, s egyre jobban hódítanak a nemzetközi elvek a parasztság között. A szervezkedés közben megérzik, hogy veszedelmes zavargásra kerül a sor.

Ilyennek a hírért jelentik most *Elekről*, de szerencsére eddig nem került komolyabb következményekre a dolog.

Vasárnap délelőtt nagyobb csoport szociálista jött különös jelvényekkel *Biharmegyéből* Elekre és a piacra csoportosítva a parasztokat, azokat izgatni kezdte. Nagy Sándor eleki szolgabíró irnok, miután se a főszolgabíró, se a szolgabíró nem volt otthon, kiment a piacra és megkérdezte tőlük, hogy mi keresni valójuk van itt.

A szociálisták erre az irnokot és több tár-

sát, a kik vele voltak, megrohanták úgy, hogy azok kénytelenek voltak menekülni. Előbb a jegyzői lakba futottak. A szociálisták erőszakul be akartak oda hatolni, de nem sikerült. Időközben a szolgabírói irnok a jegyzői lak hátsó kijáratán elmenekült és a szolgabírói épületbe rejtőzött.

Az esetről jelentést tettek az *alispáni* hivatalnak, valamint a *Kurticsom*, fivére látogatására időző *Mladin* Miklós eleki főszolgabírónak. A bihari szociálisták izgatták a földművesmunkásokat, hogy a kukorica-törésnél az eddigi munkabérért ne vállaljanak munkát. A munkások ráállottak, s már azt a fenyegetést hangoztatták, hogy a ki munkába mer állani, azt agyonverik.

A helyzet annyira izgatott a községben, hogy *Kétegyháza* és *Gyuláról* nagyobb számú csendőrt rendeltek *Elekre*.

Vasárnap ugyancsak az eleki járás területén, *Arad-Szentmártonban* volt szociálista gyűlés, a mely azonban különös események nélkül folyt le.

Seprősdön, a véres zendülés színhelyén ma akartak népgyűlést tartani a szociálisták. Készültek is rá, s némelyek tartottak attól, hogy az esetleg zavargásnak lehet az okozója, de a gyűlést nem tarthatták meg, mivel Budapestről nem jött meg a várt szónok, s így azt holnapra halasztották.

Sikkasztó községi jegyző.

(Másfél évi börtön.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 21

A *gyulai* törvényszék, két napos tárgyalás után másfél évi börtönre ítélte egy községi jegyzőt, akit a szerencsétlen viszonyok a bűnök egész halmazába sodortak.

Bay Gábor volt *gyulavári* jegyző az elítélt. A tárgyaláson a vádak legtöbbszörre beismerésben volt. Megindultan hozta föl, hogy mily nehéz viszonyok között kellett magát és családját fenntartania. Fizetése a lakbérrel együtt alig 1200 korona volt s mellékjövedelme ugyszólván semmi. Családjából soha ki nem fogyott a betegség, maga is gyenge egészséggel rendelkezett, felesége és gyermekei azonban minduntalan orvosi ápolásra szorultak. Hozzájárult ehhez még az is, hogy anyósát és nejeinek kiskorú testvéreit szintén ő tartotta s nehé anyagi viszonyait ez a körülmény még súlyosabbá tette.

Az előre nem láthatott kiadások vagyoni helyzetét zilálttá tették és lassanként annyira eladósodott, hogy lakását sem volt képes fizetni. A hitelezők zaklatásaitól menekülni óhajtott, s miután erre másképp nem volt képes, egyes *gyulavári* gazdák nevére váltókat hamisított. Addig, míg a hamis váltók fel nem szaporodtak, igyekezett azokat a lejáratnál törlesztgetni; de mikor a váltók száma tetemesen megnövekedett, képtelen volt a fizetéseket teljesíteni.

Nehogy büne kipattanjon, most már a kezéhez befolyt hivatalos pénzeket dézsmálta meg. Kisebb nagyobb adóösszegeket, hadmentességi díjakat, fegyveradó, a betegsegélyző pénztárba befizetett díjakat sikkasztotta el. Legsúlyosabb beszámítás alá esnek azonban azok a cselekedetei, melyekkel az árvákat károsította meg.

Az *Almássy*-uradalmat is nagyobb összegig károsította meg. Házigazdáját: *Izsó* Károlyt pedig egyszerűen becsapta. Nem lévén képes lakbérét fizetni, hogy a nyögős embertől szabaduljon, úgy egyezett meg vele, hogy adótartozását helyette ő fogja kiegyenlíteni. *Izsó* megbízott benne, adókönyvecskéjébe Bay eset-

ről-esetre bevezette a fizetési tételeket, de ezek ellenértékét a községi adópénztárba következtetesen elfeledte beszolgáltatni.

A hamis váltók révén a békésmegyei takarékpénztár 180 koronát, a Gyulavárosi takarékpénztár 520 koronát, a Gyulavidéki takarékpénztár 250 koronát, a Csabai takarékpénztár 300 koronát, az Aradi ipar és népbank csabai fiókja 399 koronát, a Közlönyadányi takarékpénztár pedig 85 koronát vesztettek.

Miután sikasztásaira, váltóhamisításaira nézve nagyobbára beismerésben volt, védőjének meghallgatása után a törvényszék tizenhárom rendbeli magánokirathamisítás büntetésében és egy magánfél sérelmére elkövetett sikasztás vétségében mondotta ki bűnösnek és a fennforgó sok enyhítő körülmény figyelembe vételével *másfél évi börtönrre és három évi halálvesztésre ítélte.*

Az elítélt belenyugodott, az ügyész azonban *sulyosításért* felebbezett.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi székely-otthon folyó hó 27 én, vasárnap délután három órakor rendes helyiségében ülést tart, melyre az otthon minden egyes tagját, tekintettel a napirendre kerülő tárgyak fontosságát, nemkülönben az elnökségnek az otthon jövőjére irányuló előterjesztéseit, okvetlen megjelenésre kéri az *elnökség.*

Az eltűnt hagyaték.

(A rokon nélkül elhalt örökgyógy.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 21.

Az aradi törvényszék vádtanácsa érdekes bűnpörben hozott ma határozatot. Egy eltűnt hagyatékra van szó, melyet a kir. kincstár a magyar királyi korona háromlasi jogán maának vindikált. Ez a háromlasi jog abból áll, hogy az örökösök és végrendelet nélkül elhalt örökgyógyok vagyona a kir. kincstárra száll át. Régebben a koronajavak közé sorozták az ilyen jószágokat, ma azonban a kincstár örökli a gazdátlan hagyatékokat.

Ilyen eset történt Aradon 1901. év tavaszán. Ozv. Eötvös Lajosné halt meg az év márciusában és egy 2291 koronáról szóló takarékpénztári betéti könyvet, továbbá 5000 kor. értékű ingóságokat hagyott hátra. Semmiféle rokon, aki erre a vagyona igényt tarthatott volna, nem volt. A mikor azt a kincstári ügyészség megtudta, rögtön megindította az eljárást a hagyaték megszerzése iránt. Mikor azonban a hagyatékot birtokba akarta venni, akkor kitűnt hogy *a hagyaték nincs sehol.* Eltűnt s a kincstári ügyészség bottal űhette a nyomát.

Ertésére esett azonban az ügyészségnek, hogy 1901. évi március 27-én, Eötvösné halála napján Löwinger Mórné magánzónó 2000 koronát kivett a takarékpénztárból. Az ügyészség rögtön megtette a feljelentést, ennek során azonban semmiféle pozitív bizonyíték nem került fel Löwingernek ellen. Utóbbi ugyanis az örökgyógy halála napján vette fel a pénzt, ámde nem lehetett megállapítani azt, hogy Eötvösné halála előtt, vagy halála után jutott-e a pénzhez. A haláleset felvételi jegyzőkönyv szerint ugyanis délelőtt 11 órakor történt a halál, míg a halottkém jelentése szerint délután 3 órakor következett be.

Kiderült az is, hogy a hagyatéki ingóságokat Schwarz Lajos és neje, továbbá Löwingernek lefoglalták és felosztották maguk között. E miatt aztán a kir. ügyészség lopás büntette miatt vádat emelt Schwarzék és Löwingernek ellen.

Az ügyészség vádirata ellen a két vádlott kifogásokat emelt, melyeket ma tárgyalta a tör-

vényszék vádtanácsa. A vádtanács elnöke Gallu József, tagjai Domonkos László és Paguba Vazul bírók voltak. A közvádat Lehrmann Viktor alügyész, a védelmet Deutsch Izsó dr. látták el.

A védő kérte a vádirat elutasítását, mert szerinte Schwartzék a hagyatékot Eötvösné többszöri szóbeli ígérete folytán jogosítva voltak birtokba venni. Kéri a kiucstárt polgári per utjára utasítani.

Lehrmann alügyész ezzel szemben a Schwartzék és Löwingernek vád alá helyezését kéri.

Még tovább folyt a vita vád és védelem között, végre a bíróság határozathozatalra vonult vissza. Általános figyelem között hirdette ki a vádtanács elnöke a határozatot, melylyel a vádiratot elutasította és a vádlottakkal szemben az eljárást megszüntette.

TANÜGY.

(—) Az aradi királyi főgymnasium Petöfi önképző köre vasárnap, 21-én tartotta alakuló gyűlését. Kara Győző tanár beszédet intézett a ifjúsághoz, melyben buzdította őket, hogy feleljenek meg kitűzött céljuknak. A tanári kar részéről az idén Sátor József lesz a kör védnöke. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök: Eckhardt Ferenc VIII. o. t. Al-elnök: Rajz Elek VII. o. t. Főjegyző: Klein József VIII. o. t. Aljegyző: Tiszti Lajos VII. o. t. Pénztárnok: Fekete László VIII. o. t. Ellenőr: Haslinger Ferenc VII. o. t. A bíráló bizottsági tagokat a tanári kar fogja kijelölni.

(—) Athelyezett tanár. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Lipóczi Keczer Géza makói állami főgymnasiumirendes tanárt a nagyszabeni állami főgymnasiumhoz helyezte át.

Aradváros és az exlexes virilisták

(Vita az igazoló-választmányban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 21.

Érdekes ülés volt ma a városházán. Az igazoló választmány ülésezett, hogy a legtöbb adófizetőknek jövő évre érvényes névjegyzéket állítsa össze. Ennek, a máskor száraz ténykedésnek a törvényen kívüli állapot adott érdekességet, amennyiben várható volt, hogy a bizottság nem minden tagja megy bele a névsor összeállításába. Így is történt. Hosszas vitában fejtegették, hogy van-e törvényes alapja az igazoló választmányokhoz intézett miniszteri rendeletnek, vagy nincs. Végre is, szavazás utján egy szótöbbséggel elhatározta a bizottság, hogy a névjegyzéket, a rendelet értelmében, az 1902. évi adó alapon összeállítja.

Szalay Károly elnököt az ülésen, melyen jelen voltak: Avarfy Ferenc, Mülek Lajos dr., Nagy Sándor dr., Péterffy Antal, Rosenberg Miksa dr., Steinhardt Mór dr., Tolnai János dr. és Vannay Gyula jegyző.

Szalay Károly megnyitván az ülést, bejelentette annak célját: a legtöbb adófizetők 1904. évi névjegyzékének a miniszteri rendelet értelmében az 1902. évi alapon való összeállítását.

Mülek Lajos dr.: Indítványozza, hogy *ne állítsák össze a névjegyzéket*, mert erre nincsen meg a törvényes alap. Miután adófizető nincs, legtöbb adófizető sem lehet. Indítványát írásban is beterjeszti.

Rosenberg Miksa dr.: A névjegyzéket össze kell állítani, mert ez az eljárás törvényes. A rendelet segíteni akar a visszas helyzetben, melybe a törvényhatóságok kerültek. Praktikus szempontból is végre kell hajtani a rendeletet, mert arra való, hogy a városi önkormányzat zavartalanságát biztosítsa.

Nagy Sándor dr.: A névsor összeállítása ellen szól, miután nincs adóalap. A miniszteri rendeletet nem ismeri el törvényesnek, mert nem törvénypótló, hanem szükségrendelet. Szükségrendeletet pedig csak akkor lehet akceptálni, ha megfelelő törvényt alkotni nem lehet. Már pedig itt a megfelelő törvény alkotását meg sem kísérelték. Csatlakozik Mülek indítványához és indítványozza, tegyenek jelentést a törvényhatósági bizottságnak, hogy a rendelet végrehajtásával szemben indítványt tettek az igazoló választmányban, és hogy az igazoló választmány mit határozott.

Steinhardt Mór dr.: Magyarítja a rendelet törvényes voltát, s különösen azt bizonyítja, hogy az igazoló választmány nem jogosult a miniszter rendeleetének végrehajtását megtagadni. Ehhez csak a törvényhatósági bizottságnak van joga. Már pedig a törvényhatósági bizottság, mikor bemutatta a miniszteri rendeletet, tudomásul is vette.

Péterffy Antal Mülek indítványához csatlakozik, Tolnai, Avarfy és Szalay Károly elnök Rosenbergéhez.

Ilyenformán elnöki döntéssel *négy szóval három ellenében elhatározták, hogy a miniszteri rendeletnek eleget tesznek, s a névsort összeállítják.*

Holnap, kedden már megkezdik a munkát. Délután öt órakor határoznak a szóban vagy írásban beadott felszólamlások dolgában. Azután megállapítják a névjegyzéket.

HIREK.

A Pitreich dalnoka.

— Uj toborzó. —

Arad, szeptember 21.

Nem tudjuk: ki lenet az a Fényesi István, aki a Temesvárott megjelenő *Délmagyarországi Közlöny* vasárnapi számában egy dalt követett el. Valószínű, hogy a névjegyzék ez áll:

Stefan v. Fényesi, k. u. k. *Militär-Dichter* bei dem Corps-Commando.

Ha pedig ez a katonai állás még csak ugyan nincs szervezve, akkor azt kell hinnünk, hogy Fényesi Istvának csak alkalmi megbízatása van a hadügyminisztertől, hogy lantjával üsse helyre, a mit a magyar parlament elrontott, azaz toborozza össze az 1903. évi ujonckontingenst, önkéntes bevonulók csábitásával.

Es Fényesi István megpengette a kobzát, s verset irt a Délmagyarországi Közlöny vasárnapi számában. Ez a címe:

Jertek katonának!

Hogy a költészettan összes szabályait kegyetlenül oldalba rugja ez a vers, az mit se tesz. Elvégre sokkal fontosabb érdek az, hogy októberre minél több önkéntes ujonc legyen, mint az, hogy a költészet arany szabályai megtartassanak.

A hadügyi dalnok toborzójának egy strófája — mutatónak így szól:

Magyar ifjak, virágai
A magyar hazának,
Bajban van a szegény ország,
Menjünk katonának:
Ne várjunk a parancsszóra,
Alljunk be a csatasorba:
Királyért, hazáért!

Nagyszerű, hogy milyen világosan ki van fejteve ebben az egész politikai helyzet, az alkotmány-veszélyeztető állapot, s az exlex. „Bajban a szegény ország, menjünk katonának.” Milyen megható gondolat. A Fényesi István strófáinak hatása alatt hanyat-homlok tódulnak a katonakötelesek a sorozó-mérce alá, a hadseregnek lesznek ujoncok, s a hazafiaknak nem

kell amiatt aggódni, hogy magyar vezényszó, magyar zászló, magyar katonai nevelés vagy ehhez hasonló veszedelem fogja érni „a szegény országot . . .” Nem, ettől meg fog óvni bennünket a Fényesi István verse, s az annak hátsóképp jelentkező ujonc-sereg.

Lám, mire nem jó a költészet. A mialatt száz meg száz politikus törli a fejét a kibontakozáson, Fényesi István egy egyszerű verssel akarja ezt kettévágni. Beck báró, a vezérkari főnök, Pietrich hadügyminiszter kétségbeesetten kapálózna a magyar nemzeti követelések ellen s törli a fejüket, hogy mivel törjék meg az ujoncmegtágadó ellentállást; Fényesi István pedig egy dallal segít rajtuk. *Jertek katonának!*

Bizonyos, hogy a költészetnek ez a neme lehet a legpraktikusabb. Eddig a költők legnagyobb része ellenzéki természetű volt, a rimokban kuruckodásra adta magát, s nagy-magyar ábrándok felé hajott. Az első poéta, a ki a félhivatalos irány felé hajlik, sőt annál is félhivatalosabb: Fényesi István. Remélhető, hogy most már tovább is menteni fogja ezt a szegény országot. Es miután a magyar vezényszót és egyéb bajokat követelő nemzet nem csupán az ujoncokat tagadja meg, hanem adót sem akar fizetni: remélhető, hogy a Pietrich dainoka legközelebb ily címmel irandó verssel jó a katonai körök segítségére:

Fizessünk adót, de hamar.

Hanem a szövegét sehogysz tudjuk előre elképzelni. Különösen azt nem, hogy mikép lehet az ilyet magyarul leírni . . .

— Vilmos császár elutazása. Bécsből táviratozzák: Vilmos császár este tíz órakor utazott el Bécsből a pentzingi pályaudvarról Danzigba. A pályaudvaron megjelentek a diszszolgálatra kirendelt urak és Wedel gróf a német nagykövetség személyzetével. Ferenc József király elkísérte a pályaudvarra magas vendégét. A bucsuzás rendkívül szíves volt. A két uralkodó kezét fogott és kétszer megcsókolta egymást. A pályaudvarra vezető úton a közönség élénk ovációkban részesítette az uralkodókat.

Vasárnap délután a német császár külön kihallgatáson fogadta Goluchowsky gróf külügyminisztert és Wedel gróf német nagykövetet. A spanyol anyakirályné, Mária Terézia infanszó és Jenő főherceg vasárnap délután látogatást akartak tenni a német császárnál azonban nem találták otthon és hátrahagyták névjegyüket.

Kielből táviratozzák: Köster tengernagy, a német haditengerészet felügyelője a német császártól tegnap a következő táviratot kapta:

Kelt Bécs, Hofburg szept 20.

Mai napon Ferenc Ferdinánd főherceg uró császári és királyi fenségét a haditengerészetemhez a la suite neveztem ki, mely a magas megtisztelést hálával és dicsőséggel fogja fogadni. Ennek kötelessége ezt haldéktalanul a haditengerészet tudomására juttatni. Az ottani őrhajó az osztrák-magyar lobogót, mely a kieli kikötőben időző hajóim főárbocára felvonandó 21 üdvözléssel üdvözölje.

A császárlátogatásról még a következő intimításokat jelentik: Mikor Ferenc József király elbucsuzott Vilmos császártól a pentzingi állomáson, a közelállók hallották, hogy királyunk tiszteletét küldte a német császárnénak. A vasárnap esti schönbrunni diszeloádáson Vilmos császár pompásan malatott. Meghívták beszéltek, hogy a császári páholyból kihallatszott a német császár hangos nevetése. Ot magát nem látta a meghívott közönség, csak olykor-olykor néhány pillanatra, de hahotája elhallatszott az utolsó padsorig.

— A száműzött Ottó főherceg. Bécsből táviratozzák: Altalánoson feltűnést keltett, hogy Ottó főherceg nem vett részt a német császár fogadtatásán. Udvari körökből eredő értesülés ennek azt a magyarázatát adja, hogy Ottó főherceg huzamosabb ideje Párisban van, mert az uralkodó őt bizonyos diszkrét természetű ügy miatt száműzte a császárvárosból.

— A zsidók ujéve. A zsidóknak, a kik a világ teremtésétől számítják az időt, a holnap-tól kezdődik az 5664 év. Holnap- és holnapután lesz a zsidók legnagyobb ünnepe, az ujév, a melyet buzgó imádsággal ünnekelnek meg a zsidó felekezetűek. Az aradi zsidó templomban az ünnep a ma esti nagy fényvel tartott istentisztelettel kezdődött meg, a melyen Déri Jenő, a m. kir. operaház volt tagja gyönyörű hangjával több ünnepi éneket adott elő a templomi énekkar kíséretével.

— Rémhírek a szerb királyról. Péter szerb király uralkodása nem hiába, hogy véres események nyomán született, de örökké véres árnyak kerülgetik. A tiszték összeesküvése után egyszerre olyan hírek terjedtek felőle, mintha őt rövid néhány hónapos uralkodás után ugyanaz a sors érte volna, mint elődjét, Sándort. A vasuton terjedt a hír, hogy Péter szerb királyt megölték. Szólnok főlől jövő utasok ma délután hallották ezt a hírt, s csakhamar Aradról is, meg a vidékről több kérdészködés érte a szerkesztőséget, hogy igaz-e. A mint fővárosi tudósítók táviratozza, Budapestben is beszéltek erről a Szabadka főlől jövő utazók révén, akik állítólag hallottak róla. Se Bécsben, se Pesten olyasmiről egyáltalán nem tudtak, s az illetékes helyeken való kérdészködésre az lett a válasz, hogy az egészből semmi sem igaz. Mert akármilyen szeszélyes ország is Szerbia, azt nem lehet tőle kívánni, hogy minden negyed esztendőben megölje a királyát, hogy azután újat ültethessen a trónra.

— Egy volt aradi törzstiszt halála. Strobl Adolf, a péterváradai 70. gyalogezred ezredese, a ki mint alezredes hosszabb ideig Aradon, a 83. gyalogezred kötelékében volt, tegnap 52 éves korában tifuszban meghalt. A közszeretettben állt kitűnő katona, mint 18 éves árvaifiu lett katona. Akkori kapitánya, akinek szolgálja lett, felismerte képességét és tovább taníttatta és Strobl szorgalmával és ügyességével rohamosan emelkedett a katonai pályán. Egy taktikai munkáját szélteben tanítják a hadapródiskolákban, sőt még Szerbiában is. Kedden fogják eltemetni.

— Pénztárvizsgálat. A városnál ma kezdtek meg a pénztárvizsgálatot. Institoris Kálmán polgármester, Reicher Károly főügyész, Bund Henrik és Marosy Miklós mint jegyző vettek részt a vizsgálatnál.

— Katonák vasárnapja. Katonákkal olyan módon kezdenek bánni, mint a durcás gyerekekkel. A gondos kéz egyik nap ütlegeket osztogat, másik nap pedig szeretetteljes simogatással feledtetli a sérelmeket. A közös hadügyminisztérium most, mint Bécsből jelentik, rendeletet adott ki, mely meghagyja, hogy a legénység és tisztikar teljes nyugalomban ünnepelje ezentul az ünnepnapokat és vasárnapokat. Amennyire csak lehet: vasárnap a legénység minden szolgálattétel alól felmentendő, ugyszintén a kivonulások, csapatgyakorlatok, őrség alól is, hacsak kényszerítő körülmények nem követelik meg e foglalkoztatásokat. Szórazkózzék és ünnepeljen vasárnap a legénység — ezt célozza az új rendelet — nehogy eszébe jusson hétköznap — tüntetni.

— Házasság. Kovács József nagyváradai kir. táblai tanácsjegyző, volt aradi törvényszékialjegyző edden délelőtt háromnegyed tizenegy órakor

köt házasságot Embey Ilona kisasszonnyal, Embey Iván helyettes pénzügyigazgató leányával.

— Tűz a Rákóczi Ünnepen. Tiszabecséről táviratozzák: II. Rákóczi Ferenc kurucainak 1708. jul. 14 iki első fényes győzelmének szentelt ünnepen ma Szatmár-, Bereg- és Ugocsavármegye, a vármegyék összeszögelésénél Tisza-Ujlakon és Szatmárvármegyében a függetlenségi párt, élén Luby Géza orsz. képviselővel ugyancsak ma a tiszaujlaki ünnepélyvel Tisza-Becsén rendezett igen népes és lelkes ünnepélyt. A két ünnepegyeség közvetlen egymás mellett minden zavar nélkül folyt le. Mindkét ünnepegyesen nagy közönség vett részt. A tiszabecsei ref. templom-téren Luby Géza orsz. képviselő beszéde nyitotta meg az ünnepélyt, melyen a közeli és távoli vidék közönsége nagy számban volt jelen. Luby Géza megnyitó beszéde után Osováth Elemér tanár méltatta a nap emlékéit. A jelen volt függetlenségi képviselők közül Barabás Béla, Uray és Bartha Odön mondtak beszédeket. Az ünnepély végével társaslakoma volt, a melyen számos pohárköszöntő hangzott el. Éjjel a fáklyásmenet alkalmából egy lámpiontól tűz keletkezett az óriási szélben, a melynek következtében husz ház leégett.

— Negyedmillió rablógylkosság. Páris közönségét szenzációs rablógylkosság híre izgatja. A mint Párisból táviratozzák, Aicles-les-Baines fürdőn, a kastélyban meggyilkolták és kirabolták Fongere híres félvilági hölgyet. Komornáját szintén meggyilkolták, barátnőjét pedig félholtra verték. A rablógylkosok mintegy negyedmillió frank értékű ékszert vittek magukkal.

— Balzet a Meteor-klub versenyén. Az aradi Meteor klub tegnap tartotta meg az idei bajnokversenyt a simándi országuton. Elsőnek Rettenbacher János érkezett be, másodiknak Duffner József. A versenyzők egyikét, Gálffy Józsefet verseny közben könnyen végzetessé válható baleset érte. A versenyző kerékpárjával nekijajtott egy haladó kocsinak és oly szerencsétlenül esett le, hogy fején súlyosabb természetű zuzódást szenvedett. A szerencsétlenül járt kerékpárost az első orvosi segélyben Keppich Jakab dr. részesítette.

— A közlekedés akadálya a Kossuth-utca hidon. A Kossuth-utca folytatását képező, temetőhöz vezető utat, mint ismeretes aszfalt-burkolattal látták el, s a két uttestet összekötő hidat, illetve a rajta áthuzódó utat most megfelelően kijavítják. A munkálatot nagyban akadályozná a kocsiözlekedés, ezért a főkapitányi hivatal felszólítja az illetékes közönséget, hogy a vasut vagy a cigánytelep felé kerüljön el azon néhány nap alatt, míg a hidon dolgoznak. A temetések számára gondoskodtak a hidon utról.

— Pintye Györgyöt letartóztatták. Ismeretes, hogy Pintye Györgyöt, ki legutóbb ismét pénzt hamisított, az illetékes nagyváradai törvényszék szabadlábra helyezte azon az alapon, hogy régebben elmebetegnek nyilvánították. Ez néhány hét előtt történt, s most a nagyváradai törvényszék vizsgálóbírája elrendelte letartóztatását. Ma Mátyás detektív Csarnovics Péter-utca 18. számú lakásán letartóztatta Pintyét, kit Nagyváradra szállítanak.

— Halálozások. Prokopp Etelka vasárnap Aradon elhunyt. Temetése ma ment végbe a Ferenc-tér 2. számú házból.

— Súlyos gyász érte Funkelstein József aradi tekintélyes gabonakereskedőt; anyósa Böhm Sámuelné uró Hódmezővásárhelyen elhunyt.

— A Kossuth szobor alapjának gyarapítására elhelyezett gyűjtő-perselyek tartalmát a szobor gyűjtő bizottsága megvizsgálta, s az egyes gyűjtőknél a következő eredményeket találta:

Csermák Gyula 18 kor. 63 fillér, Deimel Lajos 11 korona 54 fillér, Fejér Gyula 9 korona 32 fillér

lér, Fehér Kereszt-kávéház 8 korona 55 fillér, Poltzer Miksa 6 korona 40 fillér, Glück Dezső 5 korona 15 fillér, Kerpel László 4 korona 74 fillér, Révész Nándor 4 korona 92 fillér, Novotny Lajos 3 korona 82 fillér, Jakabffy István és társa 3 korona 82 fillér, Berger Izidor 2 korona 72 fillér, Elite-kávéház 3 korona 17 fillér, Erdélyi kávéház 2 korona 67 fillér, Fiume-kávéház 2 korona 42 fillér, Pogári kávéház 2 korona 33 fillér, Japán-kávéház 2 korona 28 fillér, Morgenstern Gyula 2 korona 26 fillér, Hungaryi-kávéház 2 korona 22 fillér, Európa-kávéház 2 korona 19 fillér, Aradi Közlöny kiadóhivatala 2 korona 18 fillér, Löwy Mór 4 korona 39 fillér, Havas Pál 1 korona 44 fillér, Kis pipa vendéglő 1 korona 40 fillér, Klein Ignác 1 korona 29 fillér, Hazám-kávéház 1 korona 20 fillér, Nagytőzsde 1 korona 20 fillér, Arad és Vidéke kiadóhivatala 1 korona 8 fillér, Abazzia-kávéház 92 fillér, Pölzl kávéház 88 fillér, Dürr Gusztáv 82 fillér, Boch H. 74 fillér, Perlmutter Adolf 74 fillér, Millenium-vendéglő 72 fillér, Hungaria-kávéház 71 fillér, Kass-vendéglő 74 fillér, Auertény 63 fillér, Huzó István 65 fillér, Függetlenség kiadóhivatala 52 fillér, Porter Vilmos 55 fillér, Duffner J. né 50 fillér, Központi-kávéház 48 fillér, Färber testvérek 54 fillér, Dvorcsák János 63 fillér, Vörösökör-vendéglő 38 fillér, Kmettyó Lajos 33 fillér, Fischer Simon 20 fillér, ifj. Klein Mór 37 fillér, Wild Ferenc 14 fillér, Maresch Gyula 3 fillér.

A lugosi püspök beiktatása. *Hosszu* Vazul lugosi gör. katolikus püspöknek ma volt a beiktatása. Az aktust *Mihályi* Viktor balázsfalvi érsek végezte *Radu* Demeter nagyváradi püspök segédletével. *Szabó* szamosújvári püspök betegsége miatt nem ment el. A beiktatás, a püspök kivánsága folytán minden külső ünnepélyesség nélkül történt.

Örökösök kerestetnek. Budapesten a Magyar-utca 50. sz. alatt szombat este egy asszony halt meg szívizérbűdés következtében, ki után egy millió koronánál nagyobb vagyon maradt hátra ismert örökösök nélkül. Az elhunyt asszony *Benkő* Róza volt, egy hársdéli ház tulajdonosnője, ki már életében rokont keresett, akire nagy vagyonát hagyhatná, de ilyet nem talált. Egész családja kihalt és az öreg 66 éves asszony, kit a fővárosnak éjjel mulató aranyifjúsága „*Schwarz* Laura” néven ismer, egyedül állt a világban a nagy vagyonával. Két esztendőn át keresett *Benkő* Róza a hajdan köztestületben állott családjából származott rokont anélkül, hogy talált volna. *Benkő* Róza aztán magához vette egy hajdani kedvesének, egy ősmert tőzsdeügynöknek egy más viszonyából származott törvénytelen fiát. Ezt a fiút akarta örökbe fogadni, de a halál meggátolta e szándékának megvalósítását. *Benkő* Róza még csak néhány hónap előtt örökölt egy fivére után, ki Baden-Badenben mint földbirtokos elhunyt 400.000 koronát. Az öreg asszony ezen összeg után nem akarta az örökösödési illetéket megfizetni és addig huzta-vonta a dolgot, míg végre a Budapesti Közlönyben árverést hirdettek ki ellene. A *Benkő* Róza elleni árverési hirdetmény nagy szenzációként hatott bizonyos körökre, mert az öreg asszonyt általánosan igen vagyonosnak tudták. Mult hétfőn, mint az árverésre kitűzött napon, sok száz ember gyűlt össze a Magyar-utca 50. szám alatt, kívülről igénytelen, de belülről pazar pompával berendezett házban, de az árverés elmaradt, mert *Benkő* Róza fizetett. Az elhunytnek egy bankintézetnél safe deposit-ja van. Talán ott fogják megtalálni *Benkő* Róza — *Schwarz* Laura végrendeletét.

Tűz. Vasárnap este 10 órakor a Kass-vendéglő egyik kéménye kigyuladt. A tűz a konyahelyiség gyújtókéményében keletkezett, s a füst ugyancsak ömlött belőle. A keletkezőben lévő veszedelemnél nyomban ott termett *Buberl* Ferenc gáji tüzoltó-főparancsnok, ki az ott lévő személyzet közreműködésével a tüzet csakhamar eloltotta, mire a városi tüzoltóság megérkezett minden rendben volt.

Megkéselt főmérnök. Budapestről táviratozzák, az éjszaka *Tavy* Károly budapesti főmérnök Józsi-utca 24. számú lakásán arra ébredt, hogy ablakjának vasredőnyeit döngetik. Néhány részeg ember garázdálkodott az utcán. A főmérnök kiment az utcára és elparancsolta ablakja alól a garázda részeket. Egyikük azonban a főmérnökhez ugrott és zsebkesével halántékra szúrta. *Tavyt* veszedelmes sebeivel a laká-

sán ápolják, az ismeretlen késelőt nyomozza a rendőrség.

Vérengző katonák. Budapestről írják. *Csebi* György 22 éves kovács segéd tegnap késő este a kedvesével, a 19 éves *Török* Erzsébettel a VI. tüzérgyakorló téren ment keresztül. Egyszerre elibe toppant két tüzér és két szekeres katonák, akik a leányt közre fogták és elakarták vonszolni *Csebitől*. A kovács segéd természetesen nem hagyta a leányt, amire az egyik katonák karjával végig vágott *Csebi* fején úgy, hogy a szerencsétlen vértől elborítva eszméletlenül esett össze. A leányt ezalatt a többi a földre teperte, betömte a száját. A fiatal leány sem hagyta magát, folyton segítségért kiabált, amire rendőr jött elő. Ettől a merénylő katonák elmenekültek. *Csebit* a mentők részeseitették első segítségben. A vérengző katonákat nyomozzák.

Jótekonyság. *Tenner* Pál dr. megboldogult *Steinitzer* Mórné urnó ravatására szánt közoromérváltás címén szegény tanulókat segélyező egyesület céljaira tíz koronát volt szíves adományozni. Az emberbaráti cselekedetért köszönetet mond: özv. *Hauser* Károlyné, egyes. elnök.

Általánosan el van ismerte az, hogy *Weinberger* Ferenc jóhírnéknek örvendő, szolid ékszerésznök, Központi szálloda épület, a közönség a legelőkézelebb és leglekiismeretesebb kiszolgálásban részesül, csakis finom ékszer és vajúdi „*Genfi*” zsebóra, valamint diszezt és éteszközök dus raktárát a legmelegebben ajánlhatjuk a t. közönség b. figyelmébe. Saját szakszerű ékszerműhely. Városi és megyei telefon 439.

Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol *Ugorkatej* azonnal eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiataliságot kölcsönöz, kar tehát varni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. *Poudre* 1.20 és 2 kor. *Kapható* *Balassa* Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon *Vojtek* és *Weisz* uraknál, *Krausz* Elemér és társai drogueria üzletében, *Földes* Kelemen gyógyszerárában, *Tábor* Gyula gyógyszerárában Pécska-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa* féle ugorkatejet kérni.

Milyen egy nagy raktár, mily változatos és mennyire sokoldalú: azt csodálkozással tapasztaljuk, ha *Porter* Vilmos Nagy Áruházát, a Szabadságtéren szemléljük meg. Az áruház sokfélesége az érdekesnél érdekesebb újdonságok lekötik figyelmünket. Nemcsak Arad közönsége, hanem az egész vidék szívesen keresi fel *Porter* Vilmos Nagy Áruházát, a Szabadságtéren, mert ott ritka figyelemmel lesz kiszolgálva és mivel ebben az áruházban összes szükségletét olcsón és jól elláthatja. Vidéki rendelések akár telefon útján érkeznek (Telefon szám 824) a beérkezés után azonnal intézhetnek el. Házba is helyben késő estig küldetnek cipők és bármilyen más cikkek; 10 korona vásárlásnál mint ismeretes minden vevő életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes keretért térítendő meg 3 korona.

Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon

T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő ura (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselővel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Halálra ítélt borbélysegéd.** *Eszékről* táviratozzák: A mitrovici törvényszék *Miatovics* Jovan borbélysegédekötél által való halálra ítélt. *Miatovics* julius 18-án éjjel *Karloca* közelében egy csákánnyal agyonverte *Plavics* Jovan Lázár cukorkészítőt és kifosztotta. Az elítélt kijelentette, hogy pelenyugszik a halálos ítéletbe, azonban védője felebbezett.

§ **Az uzsorás panasza.** Alig egy hete, hogy a budapesti büntető törvényszék hamis tanuszerzés büntette miatt vizsgálati fogságba helyezte *Hofstädter* Gutmann nevű állítólagos borkereskedőt, a ki az ellene, uzsora vétsége és sikkasztás büntette miatt folyó főtárgyaláson az igazság mérlegét hamis tanukkal akarta a magára javára lebillenteni. A törvényszék a vesze-

delmes embert el is ítélte uzsoráért 9 havi fogságra és 4000 korona pénzbüntetésre, sőt, mivel ellene újabb bűncselekmények miatt is folyik a bünvizsgálat, még a vizsgálati fogságát is fenntartotta a bíróság. A törvényszék előtt az elítélt uzsorás ma kivételképen mint vádló jelent meg, panaszt emelve *Szőnyi* József nevű ügynök ellen zsarolás vétségéért. *Szőnyi* József ügynök 1900. évi március 12-én megvette *Ujpesten* *Krausz* Ignác és nejeének házáat s az eladóknak nyomban lefizetett készpénzben 8000 koronát. A vételár hátralékos részére nézve pedig *Szőnyi* akként egyezett meg *Krausz*akkal, hogy elvállalta ennek fejében az ingatlan terhelő jelzálogos kölcsön letörlesztését. Fizetett is *Szőnyi*, ameddig tudott. Végre azonban nem tudta törleszteni a terheket s a ház árverés alá került. Ekkor jelent meg a látóhatáron *Hofstädter* Guttmann alakja, aki potom áron, *Szőnyi*nek tett ígérését be nem tartva, megvette az ingatlan csak azért, hogy abból *Szőnyit* kidobhassa. A vagyonát vesztett szegény ügynök hiába kérte *Hofstädter* Guttmant, hogy fizesse vissza a 8000 koronát, nem használt semmit. Ekkor elkéserevésében két levelet intézett az uzsoráshoz, amelyben ezt és családját azzal fenyegette meg, hogy elpusztítja és a *másvilágra küldi őket*, ha ő elvesztett vagyonkáját vissza nem kapja. Ezen két fenyegető levél miatt került ma *Szőnyi* József ügynök zsarolás kísérletének vétségével vádolva a vádlottak padjára. A bíróság, miután kihallgatta még a börtönből szuronyos börtönőr kíséretében felvezetett panaszos *Hofstädter* Guttmant, bűnösnek mondotta ki *Szőnyi* Józsefet a zsarolás kísérletének vétségében s ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével mindössze 5 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet indokolása szerint a legnagyobb enyhítő körülmény az volt, hogy a vádlott *Hofstädter* Guttmann manipulációja folytán vesztette el vagyonkáját s e feletti elkéserevésében írta a két levelet. Az ítéletben az ügyész is megnyugodott.

NAPIREND.

Szeptember 22. Kedd. Róm. kath. naptár: Vilmos. — Protestáns naptár: Tamás. — Izraelita naptár: 5664. Thiri. — Görög-keleti naptár (szeptember 9.): Joákim, Anna. A napról 5 óra 31 perckor, nyugszik 5 óra 41 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van netfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett díszterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Nyugaton, északon, sok helyütt csapadék, hűvös.

Szeptember 22. Körjegyzőválasztás Világoson.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 21.

Déliáru. Buzakinálát jó, vételkedv javult. Kedvező rányzat mellett 55.000 métermázsa került forgalomba, szállárdan tartott arakon. Egyéb gabonemek kedvezők időjárás hűvös.

Kötélszaka. Berlin 1/4, Páris 10 olcsóbb.

Zártul 12 órakor.

Buza októberre	7.54—7.55
Buza 1904. áprillisa	7.76—7.77
Rozs októberre	6.25—6.26
Rozs 1904. áprillisa	6.53—6.54
Zab októberre	5.44—5.45
Zab 1904. áprillisa	5.73—5.74
Tengeri szeptemberre	6.12—6.13
Tengeri 1904. májusra	5.38—5.39
Repce szeptemberre	—

Zártul 5 órakor.

Buza októberre	7.53—7.54
Buza 1904. áprillisa	7.75—7.76
Rozs októberre	6.23—6.24
Rozs 1904. áprillisa	6.53—6.54
Zab októberre	5.43—5.44
Zab 1904. áprillisa	5.73—5.74
Tengeri szeptemberre	6.11—6.12
Tengeri 1904. májusra	5.39—5.40
Repce szeptemberre	—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 21. —

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 118—9 fillérig, közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 117—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 114—5 fillérig. —

Szászület.

— Szeptember 21. —

Mai jegyzésemek: Készárú nagyban nyere szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott masék 12'80—13— korona mmásanként.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnáról délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. dn.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankótáról sztv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel	8.—	Battonya felől reggel	6.02
Battonya felé d. u.	12.26	Battonya felől d. u.	12.04
Battonya felé este	7.11	Battonya felől d. u.	4.05

Arad p. u. Kisjenő-Erdőhegy és Pankota között.

Kisjenő felé délelőtt	11.25	Pankota felől reggel	5.48
Pankota felé este	7.20	Kisjenő felől délután	2.51

CSARNOK.

Antik beszélgetés.

(Az arcfesték.)

Irta: Tormay Cécille.

(Folytatás.)

A leányok jelentősen hunyorgáltak egymásra. Klonáron beszélni kezdett:

— Bacchisnak, a rózsajku, a csillagtekintetű Bacchisnak hívták őt, kinek sorsa érdekel. Én nem ösmertem, de az öreg Glykera, — tudjátok, annak a részeges Philonnak a szeretője, — még emlékszik rá és ha igazat veszel, úgy Bacchisnál szebb leány kevés élt valaha Athenében.

— Mert nincs többé közöttünk, azért magasztalod, — gunyolódott Pyralis.

— Lehet, — nevetett Klonáron s évődve ütötte hátra a leányt. — Különben én csak azt mondom, amit Glykerától hallék. Ő beszélt, hogy Bacchis szép és gazdag volt s hogy mindenek szerették.

Az istenek tehát boldoggá és gondtalanná tevék őt — addig a végzetes napig, amelyiken Hermodorossal találkozott.

— Hermodoros? — mormogta Phillina tudakosan, — hallottam róla egyetmást.

— Hermodorosról? — kacagott a leány, — hisz ő csak egy egyszerű, névtelen ifju volt, kit szépsége tett ösmerté a kőfaragó művészek műhelyében. Akkortájt épp Praxiteles mester mintázta róla remekét.

Bacchis az agora oszlopai között pillantá meg őt először. Es annyi gyönyörűsége tett látásában, hogy elfelejtett odébb menni s midőn Hermodoros elhaladt mellette, — először életében lesütötte a szemét.

— Tudnod kell Phillina, — szólalt meg ekkor Korinna, — jelentőségeltjes pillanat az, mikor mi nők így árnyat borítunk a tekintetünkre. Jelentőségeltjes nálatok is, nálunk is. Csak hogy külömbőség azért mégis van... Egy tudós barátomtól hallám, hogy ha egy tisztés-

séges asszony sűti le a szemét, ő abban a percen a harcra és a győzelemre készül, míg — megsugom neked, — a hetaira ekkor adja meg magát.

— Való igaz, — folytatta a szót Klonáron, — a rózsajku Bacchis is ekkor ejtette ki a kezéből a szerelem minden fortélyos művészetét.

— Elvesztette a fejét, mert megtalálta a szívét, — kiáltá Pyralis s csintalanul hevert végig a kitaposott lépcsőn.

— Igen, utolérte őt is a hetairák végzete s mire a másnap alkonya leszállt, már Hermodorossal baladt az agora oszlopai alatt. Véle tért meg márvány házába, ott az Eridanus partján.

Az ezután elkövetkező időkről hihetetlen dolgokat beszélt Glykera. Esküszik, hogy Bacchis vak szerelmében ajtót mutatott a gazdag s még hozzá kényelmesen együgyű bythiniai kalmárnak, ki fejedelmi kincsekkel tette dussá s ezután ép ellenkezőleg bezárta ajtaját a hatalmas archon orra előtt, ki szerelmével dívtába hozta őt... Rövid idő múltán elüldözte a köllöket is, kik házának falára irták legszebb verseiket s elkergette az ifjakat, kik rózsafűzerekkel koszorúzták meg minden éjjel küszöbét... Hiába ostromolták. Szépségét s fiatalágát, ami azelőtt közkinccse volt Athennek, Hermodorosnak adá. Osztalanul, egészen. És végül a hator, neki adá még kincseit, gazdaságát is, urrá tévén őt háza rabszolgái és önmaga felett.

— Villámszóró Dzeusre, ily ostobaságról nem tudtam eddig, — mormogta Drosis meggyőződéssel.

— Halljátok csak Hermodoros, ki hajdan mezitláb s rongyos chlamisban járt és gyakran éhezett is, remekművű sarut csatolt most lábára, aranyzárral himzett köntöst viselt s lakmározva töltötte idejét. Hamar beleszokott a jólétbe. Tele marokkal szórta Bacchis aranyait s az első idők csendes boldogsága után tobzó vigaskodásra vágyott... Kedvese, bármennyire is fájt a szíve, nem mert ellenkezni. Mindenben engedett, addig-addig, míg egy napon észre nem vevék, hogy a kincsek javarészt eltűnedeztek!... E szomoru felfedezést követő reggelen arra ébredt Bacchis, hogy Hermodoros nyoszolyája üres s hogy vele mindaz eltűnt a házból, aminek még valami értéke volt, sőt eltűnt vele legszebb rabnője is!...

Jajveszékelve, sirva kereste álnok kedvesét Athene minden zugában. Végig kutatta a kőfaragómesterek műhelyeit, a szerelmesek találkozóit s a tivornyázók titkos rejtekeit.

— Nos és?...

— Nem találta sehol! Hiába várt rá nap-hosszan; a phaleroni uton, hiába hagyta nyitva éjjente jöttére készen házának ajtaját. Hermodoros nem tért vissza többé.

— A nyomoruit, — mormogta Pyralis őszszoritva kicsiny ökleit s gondolatban megfenyegette a saját hűtlen kedvesét.

— Bacchis ajkán elfonyadtak a rózsák — folytatá halkabban Klonáron, — a csillagok ki-aludtak szemében: önmagának szomoru árnyékává lett... Nem fordultak meg többé utána az utcán, nem törődött immár vele senki. Zavartalanul bolyonghatott a városban, a tenger partján s künn a hegyek között. Egy ilyen bolyongásakor történt, hogy kiment a kőfalon túltra. Jártában a szent városrészebe vetődött s aztán, csak úgy véletlenül, betért a ciprusok zöld homályában rejtőző Apollon Delphikus templomba.

— Ott, ahol a multkor veszekedni láttalak Leontichosszal? — kérdé Drosis ásitva.

— Tulajdon ott — s Klonáron zavartalanul folytatá. — Midőn Bacchis a naosba lépett, papok vették körül az oltárt. Egy oszlop mögé huzódott hát, megmosta kezét, meghinté magát vízzel s aztán alázatosan könyörgött Phoibos Apollonhoz. Utolsó ókszerét neki ígérte, csak engedje még egyszer meglátnia kedvesét...

Mikor feltekintett, azt hitte álmodik!

— Oh Klonáron, mit látott ő, mondjad hamar! — kérdé Phillina kíváncsian.

— Figyelj szavaimra — mondá a leány. — Az áldozati oltár füstfelhőiben, márványba faragva, Hermodorost látta meg... Praxiteles mester Apollon szobra volt, mit az olympusi kőfaragó az ő hűtlen kedvesének képére alkotott.

A kicsiny asszony nyitva feledte száját az ámulattól.

— Beszélj... beszélj, — kiáltá sóváran.

— Bacchis sirt és nevetett egyszerre. Karjait, mik oly rég nem öleltek, kitérte a lantos isten felé s ha a papok utját nem állják, tán felrohan a szoborhoz, hogy csókjaival árasztssa el.

... A csenzavaró leányt kiűzték a templomból, — de ő másnap és azután is minden nap visszatér. Az a szobor lett élete, ahhoz fohászkozott szótlanul azzal beszélgetett hosszú órákon át s lassaukint szentségtörő vágy fogta el. Képzeliétek! meg akarta csókolni a szoborajkakat. Nem Apollont, Hermodorost akarta ő megcsókolni, — még egyszer, utolszor.

(Vége következik.)

NYILTÉR.*

A budapesti

Berlitz-féle nyelv-iskola

igazgatósága szándékozik Aradon a tavaly megkezdett nyelv-oktatást folytatni azon esetben, ha elég érdeklődő jelentkezik.

Oktatás nyerhető az angol, francia, német, elegendő számban való jelentkezés esetén más nyelvből is és pedig úgy kezdőknek, valamint haladóknak egyaránt.

Külön férfi és női csoportok.

Hogy a tanfolyam minél hamarabb kezdetét vehesse, kérjük a tisztelt érdeklődőket, szíveskedjenek jelentkezéseiket vagy levelezőlap útján egyenesen a Berlitz-féle nyelv-iskola budapesti igazgatóságához (Budapest, VII. Erzsébet körut 15.) Intézni vagy pedig Aradon a Városi kávéházban kitett jelentkező iven eszközölni, ahol egyúttal az érdeklődők szíves rendelkezésére prospectusok is vannak.

Személyes felvilágosítás nyerhető ugyan-csak a Városi kávéházban (Színház épület) déli 12 és féllegy óra között.

A mérnök-egyesületben épen úgy, mint tavaly, az idén is külön tanfolyam lesz. A kik eboen a tanfolyamban óhajtanak résztvenni, szíveskedjenek bővebb felvilágosításért Stengl Andor mérnök urhoz fordulni.

2047

A Fehér kereszt nagytermében csak két előadása

a modern csodáknak.

Szerdán, szeptember 23-án és csütörtökön, szeptember 24-én este 8 órakor.

A világ leghíresebb művészei.

HOMES
Mme. FEY

A világ leghíresebb művészei.

Occultizmus, spiritizmus, pszichologia, somnambulizmus és gondolatátvitel.

A szagló- és látó médium.

A berlini, resau, mödlingi és brunói szellemidézés.

A derauport-i szellem kamara. Nagy hatást ért el Amerikában és minden művelt nyugoti államban. Mindezek csak Homes és Fey eredeti kísérletei.

Helyérek: I. hely: 2 kor. II. hely: 1 kor. 50 fill. Állóhely: 1 kor. Karzat 50 fill. Deákok és katonák, őrmestertől lefelé az állóhelyen a beléptidij felét fizetik.

Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

Kedden és szerdán a Fehér Kereszt portásánál.

TORLESZTESES

Pénzkölcsönöket

közvetíték a legelőnyösebb feltételek mellett, földbirtokokra és városi bérházakra 4-3, 4-5, 5 és 5-5% kamatlábbal

20, 25, 30 és 50 évi visszafizetésre

(amortizációra), féléves részletekben, melyben úgy a kamat, mint a tőke törlesztése belefoglaltatik.

Elvem a t. jelzálog-kölcsönt kereső közönség szolid és gyors kiszolgálása.

A kölcsönök készpénzben, a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki. Előleges költségek nincsenek; díjazásom utólagos. Bővebb felvilágosítással szolgál

HERCZOG SANDOR,

1984 Aradon, Weitzer János-utca 15, ajtó 7.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Földbirtokra és aradi belvárosi szilárd építményű bérházakra
a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk
jelzálogkölcsönöket

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40%, és 50 éves törlesztésre, (amortizációra), melyek általunk készpénzben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozással a fenti értesítésre, ugyancsak a t. birtokosság által évek sorain keresztül elismert szolid és sikeres kiszolgálásomra, kérem a t. jelzálog-kölcsönt kereső közönséget, hogy ügyeivel úgy mint eddig, ezentúl is bizalommal forduljon hozzám, elveim maradnak a régiéik.

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, a conversiót elintézem, díjjaim a kifizetésekor lesznek a kölcsönből levonva.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet 1950

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (gabona-piacz) I. emelet.

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet szimplót májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazsához használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek az imeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tévely ára 1 korona. 1569

Margit szappan 70 fillér. Margit pender 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sobosan: Zangori Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Pálotán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Armin, Elekén: Itj. Pekker István, Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevényen: Schögl Pál, Kun-Ágoston: Fejes Lajos, Kurticeon: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskúráján: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzóros Adám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécán: Kocsán János, Pankótán: Fősevitá Gusztáv, Pivároson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Símandon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauerler Sándor, Tauszon: Kunz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímzésre, továbbá

zajtalan járásu Singer varrógépek 32 forintért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és 1891

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Nyugdíjas m. kir.

pénzügyőri szemlész

irnoki,

felügyelői

vagy

házfelügyelői

állást keres,

ki a dohány és italmérési engedélyek iránti kérelmek és felebbezésekben jártas.

Czim a kiadóhivatalban. 2040

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMELE

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.

Egy tévely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszerészek uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Szenzáció! Nélkülözhetetlen! Szenzáció!

Nincs többé

tyukszemfájás!

Veszélytelen.

Kés alkalmazása nélkül.

Mindenki teljesen eltávolíthatja gyorsan és fájdalom nélkül káros hatású, maró folyadék használata nélkül tyukszemét és meglagyott végtagjait a híres

SWATY BORKÓ

alkalmazása folytán. Referenczik a borkó eredményes használatáról rendelkezésre állanak. Ezek között Dr. Kaposi Mór bécsi egyetemi tanár elismerése. 2007

Ára darabonként 50 fillér.

Ismételadók megfelelő engedélyben részesülnek.

— Használati utasítás minden darabhoz (több nyelven) mellékelve. —

Swaty Ferencz (chemikus és technikus Marburgban) szabadalmának Magyar- és társországainak főügynöke:

KRAUSZ & GERSCH, Brassóban (Erdély).

Egyedüli főelárusító hely Arad és vidéke részére kicsinyben és nagyban:

Bickel József, rövidáru üzlet, Forray-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Jó forgalmu korcsmaüzlet,
tekepályával, kerthelyiséggel, engedélyvel, más vállalat miatt jutányosan eladó. Bővebbet Sarló-utca 3. szám. 1969

Magas jutalékkal

alkalmazunk zongorázni tudó egyéneket egy nagyobb zeneművállalat terjesztésére. „Korvin Mátyás” Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság Kolozsvár. 2033

2 db. kettős taposókád,

vasfenékkal és teljes felszereléssel, 2 db. szőlőszűző, valamint 4 db. vasborsajtó rövid ideig használt, de kitűnő karban, jutányos áron eladó és megtekinthető Ménesen 120. szám alatt Kotsis Lajosnál. 2023

Egy 4 esetleg 5 szobás

lakás november hó 1-ére olcsón kiadó, Halász-utca 27. 1968

Csemege szálló

nagyban kapható Keresztury Gyulánál, Halász-utca 18. szám. 2042

Szatócs-üzlet

ital és trafik joggal azonnal kiadó. Trombita-utca 19. 2041

Kat, nyolcz gymnasiumot

végzett fiatal ember, román nyelv ismerettel gyógyszerész-gyakornoknak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 2046

Ügyes, szorgalmas ügynök

kerestetik. Jó üzletemberek állandó állásra, szép jövedelemre tehetnek szert. Reflektánsok adják le címüket „Arad” jelige alatt a lap kiadóhivatalában. 2018

Arad legnagyobb óra és ékszerraktára.

Iskolás deákok részére pontosan járó órák 5 koronától kezdve kaphatók

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerésznél
ARAD, TEMPLOM-UTCZA
Minorita-palota.

Tört arany, ezüst és zálogcédulák

1897
a legmagasabb áron megvétetik vagy becséréltetik.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.**Ez a legfontosabb**

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat otthon áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

urásoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb áron. Kívánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.
Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Sertés makkoltatásra alkalmas bükkerdő.

Egy Arad közelében fekvő, mintegy 2000 hold területű, a szőlőszőlés viz és forrásokban gazdag nagyon dus termésű

bükkerdő, sertés makkoltatásra

igen alkalmas, bérbeadandó.

Értekezni lehet Herskövitz Ig. és fiaik fatereskedő cégénél Aradon, Boros Béni-tér 11. sz. alatt. 2031

KINTZLER ZOLTAN

Cronometter művés és ékszerész
Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer kapható.

1897
Pontos és szolid kiszolgálás!

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. 2026
Küldje be címét B. 936. jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim, Meerfeldstr.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári áron.

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1418
Arad, Rákóczy-utca 28. sz.
Mindennemű javítások elfogadtatnak.

Kész butor eladás!

Minden háztartásnál legfontosabb tényező a szép, a jó

BUTOR

És mert a szép és jó butor olcsón, csakis a készítőnél szerezhető be: s kérem a n. é. közönséget, hogy BUTOR szükséglete fedezése végett hozzám, mint készítőhöz bizalommal fordulni szíveskedjen.

Varga József

asztalos mester. 1898
Arad, Kápolna-utca 6.

21579—1903.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Arad sz. kir. város határában a kukuricza törés megkezdésének határidejűl folyó évi szeptember hó 28-ik napját tüzzük ki.

Arad, 1903. évi szeptember hó 19-én.

A városi tanács.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives figyelmét

divat termemre

felhívni.

A legfinyásabb igényeket kielégítőleg, jutányos áron mellett készülnek műhelyemben **öltözékek** angol és francia divat szerint.

Sportöltözékek: lovagló, bicikli, turista-ruhák.

Pongyolák, ugyszintén

leány és fiu gyermekruhák is.

Uri leányok illő környezetben szabni és varrni tanulhatnak. Tandíj havonként 7 korona.

Ingyenes tanuló lányok is kerestetnek.

Nagyságos asszonyok! Nagybecsű pártfogásukat kérem 2044

kiváló tisztelettel

Özv. Konschitzky Józsefné,
Kiskörut 20. sz. 5. sz. ajtó.

Maklár Gyula valódi**„LINOLEUM” Padlólak-festék**

a legjobb és legolcsóbb, amellyel legszebb minden más Lakkfesték gyártmányok között; világossárga, setésárga és barna színben kapható 1 kgrm. tartalmu dobozban, melyet festés előtt nem kell átüríteni.

Egyedül kapható:

BRAUN N. ANTAL

festékraktárában

Aradon, Boros Béni-tér 6. és Forray-utca 7. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Saját érdekében kérjen „Maklár-féle Linoleumot”. Tükörfényességű „Maklár-féle Linoleumot” kérjen. Tartós és mosható padlófestéket kérjen, ez pedig egyedül „Maklár-féle Linoleum.” Hazai gyártmány és nem külföldi panasz; egyedül „Maklár Linoleum.” Egy kgrm belőle 1:60 kor. és vidékre is küldetik Braun N. A. cég által. 2017